

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2018 metų veiklos tekstinė ATASKAITA

www.svencioniuvb.lt

E-paštas: viesoji.biblioteka@svencionys.lt
metodinis@svencioniuvb.lt

2019
Švenčionys

TURINYS

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	5
II. FONDO FORMAVIMAS	7
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	10
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	26
V. METODINĖ VEIKLA	31
VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	34
VII. PERSONALAS	34
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ	35
IX. FINANSAVIMAS	37
X. IŠVADOS	37

Tekste naudojamų sutrumpinimų reikšmės:

SVB - savivaldybės Viešoji biblioteka (rajono bibliotekų tinklas),

VB – Viešoji biblioteka,

MF – miestų filialai,

KF – kaimų filialai,

UDK – Universalioji dešimtainė klasifikacija,

NBDB – Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas,

LIBIS – (Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema).

LBD – (Lietuvos bibliotekininkų draugija)

Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos ir jos filialų 2018m. veiklos ATASKAITA

PATVIRTINTA
Švenčionių rajono savivaldybės
Viešosios bibliotekos direktorės
2019m. sausio 21d. įsakymu Nr. B5-5

Biblioteka – tai viena iš kultūros įstaigų, kurioje veikla susieta su visuomenės švietimu, mokymusi visą gyvenimą, galimybėmis naudotis IT technologijomis, vieša interneto prieiga, laisvalaikio praleidimo ir bendravimo vieta susijusi su kūrybinių idėjų sklaidos galimybėmis.

Pagrindiniai savivaldybės Viešosios bibliotekos ir filialų tikslai ir uždaviniai ataskaitiniais metais:

1. Užtikrinti gyventojams prieigą prie žinių ir informacijos šaltinių, stiprinti teikiamų paslaugų prieinamumą atsižvelgiant į visuomenės poreikių pokyčius ir mokymosi visą gyvenimą tęstinumą.
2. Organizuoti vartotojų aptarnavimą, teikti konsultacinę pagalbą ir skaitymo paslaugas bibliotekoje ir už jos ribų, skleidžiant informaciją naudotis rašytinio kultūros paveldo ištekliais, interaktyviomis bibliotekų paslaugomis, elektroniniais dokumentais, naujų informacinių technologijų prieiga.
3. Paminėti 2018 metais svarbiausias visuomenės gyvenimo datas, sukaktis panaudojant bibliotekų veiklos formas ir išteklius:
 - Lietuvos valstybės atkūrimo Šimtmečio metai;
 - Vydūno metai;
 - Simono Daukanto metai;
 - Adolfo Ramanausko – Vanago metai;
 - Tėvo Stanislovo metai;
 - Europos kultūros paveldo metai;
 - Lietuvos sąjūdžio metai.

Ataskaitiniais 2018 metais rajono bibliotekos pagrindinį dėmesį skyrė teikiamų paslaugų kokybei, prieigai prie interneto, kitų informacijos šaltinių, elektroninių dokumentų ir interaktyvių paslaugų naudojimui. Bibliotekose vyko skaitymo skatinimo renginiai ir akcijos, susitikimai su knygų autoriais ir leidėjais, organizuotos paskaitos ir interneto transliacijos, kiti renginiai, kompiuterinio raštingumo, elektroninių paslaugų mokymai rajono gyventojams. Įgyvendinami projektai, juos dalinai finansavo, ERASMUS+ Švietimo mainų paramos fondas, Europos sąjungos Atstovybė Lietuvoje. Dalyvauta Lietuvos bibliotekininkų draugijos iniciatyvose ir akcijose.

2018 metais bibliotekų paslaugos ir įgyvendinamos priemonės buvo skirtos padidinti bibliotekų įvaizdžio patrauklumą visuomenei ir socialiniams partneriams, išryškinti bibliotekų tinklo privalumus, atskleisti bibliotekų paslaugų plėtros ir naudos visuomenei galimybes.

Paminėtas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis. Pagal Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos įgyvendinimo Švenčionių rajone 2017-2019 metų priemonių planą (patvirtinta – Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu) buvo paskelbtas moksleivių rašinių konkursas „Išliki, Lietuva, kaip gervių skambesys, kaip lašas gintaro, anūkų kraitis...“, jame dalyvavo aktyviausi Pabradės, Švenčionėlių ir Švenčionių bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviai.

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešojoje bibliotekoje baigtas įgyvendinti pirmasis tarptautinis ERASMUS+ mobilumo projektas „Tarpkultūrinis migrantų švietimas – personalo kompetencijų tobulinimas“ (pradėtas 2017m.). Šio projekto veiklomis Viešosios bibliotekos ir Pabradės miesto bibliotekos specialistai įgijo žinių migrantų integravimo srityje, įsisavino kaip skandinavų ir kitos užsienio šalių bibliotekos ir organizacijos dirba su pabėgėliais. Šiame projekte savivaldybės Viešoji biblioteka ir Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešoji biblioteka yra partneriai, Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka- projekto koordinatorius. Pabradės miesto bibliotekoje pristatytas A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos projektas „Migrate to library“, atvyko projekto dalyviai iš Kroatijos, Ispanijos ir Lenkijos.

Tradicija tapo surengti Švenčionių krašto knygos ir poezijos gerbėjams tarptautinį festivalį „Poezijos pavasaris“, atvykę svečiai susitiko su Milkuškų, Adutiškio, Švenčionių miesto skaitytojais, ši šventė yra pristatoma netradicinėje erdvėje- miesto parke renginyje „Parko biblioteka“. Skaitymo skatinimo iniciatyva „**Vasara su knyga**“ skatino visuomenę skaityti, ypatingai vaikus ir jaunimą, paskelbus akciją „**Skaitymo iššūkis**“ bibliotekininkai ragino skaitytojus būti aktyviais, pateikė įdomios literatūros . Bibliotekininkų pastangos ir akcijos dalyvių aktyvumas davė puikius rezultatus, Vilniaus regiono bibliotekų tarpe 2018 metais „Skaitymo iššūkis“ Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos veikla įvertinta 2-ąją vieta, apdovanota padėkos raštu.

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešoji biblioteka įsijungė į 2 svarbius šalies bibliotekų projektus „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos naujinimas) ir „Prisijungusi Lietuva- efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ (bendruomenių skaitmeninio raštingumo didinimas).

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius

Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle veikia 20 bibliotekų-Švenčionių rajono savivaldybės Viešoji biblioteka, 2 miestų bibliotekos-filialai (Švenčionėlių ir Pabradės mieste), 17 filialų kaime. Sujungtų kaimo filialų su mokyklų bibliotekomis rajone nėra.

2. Tinklo pokyčiai

Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinklas optimizuotas nuo 2013m. Ataskaitiniais metais pokyčių nebuvo.

3. Nestacionarinis aptarnavimas

Bibliotekų vartotojai neturintys galimybių pasiekti bibliotekas dėl senyvo amžiaus, neįgalumo, dėl didelių atstumų iki bibliotekų ir turintys poreikį skaityti knygas, spaudos leidinius naudojami nestacionariu aptarnavimu, kai leidiniai savanorių knygnešių pagalba yra pristatomi į namus. Pagal savivaldybės Viešojoje bibliotekoje nustatytą tvarką vieną kartą per mėnesį bibliotekininkai išvyksta pas vartotojus į namus pristatant knygas, žurnalus, bibliotekininkams talkino savanoriai - knygnešiai, jų skaičius per metus - 70, aptarnauta vartotojų - 216 (3,4 % nuo bendro bibliotekų vartotojų skaičiaus), išduota spaudinių – 4670 (2,6 % nuo bendros išduoties).

(Lentelė 1) Knygnešystė

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
SVB	70	69	216	236	4670	5409
VB	-	-	9	7	215	186
MF	7	7	12	18	245	260
KF	63	62	195	211	4210	4963

4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Ataskaitiniais metais bibliotekos teikdamos paslaugas vartotojams siekė prisidėti prie neįgaliųjų žmonių integracijos į visuomenę priemonių įgyvendinimo, buvo teikiamos įvairios paslaugos neįgaliesiems. Socialinės atskirties ir senyvo amžiaus žmonėms buvo siekiama sudaryti palankias sąlygas pasinaudoti prieiga prie informacijos, ugdyti skaitymo poreikius, susipažinti su elektroninėmis paslaugomis ir jomis naudotis.

Švenčionių rajone veikia Pabradės socialinės globos namai, jau eilę metų ši įstaiga bendradarbiauja su savivaldybės Viešosios bibliotekos Pabradės miesto bibliotekos-filialo darbuotojais. Socialinės globos namų auklėtiniais bibliotekininkės Nacionalinės bibliotekų savaitės metu pristatė 2 ekskursijas: „Bibliotekoje kiekvienam turėtų būti įdomu“ ir „Aplankykite bibliotekoje veikiančias parodas“. Rudenį Pabradės socialinės globos namų auklėtiniai bibliotekoje

surengė piešinių parodą „Ruduo ugnim paglostytas“. Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale parengta vaikų su negalia dailės darbų parodėlė „Pasaka- vaikystės palydovė“. Bendradarbiaujant su Švenčionių pradine mokykla 2 kartus bibliotekoje lankėsi šios mokyklos lavinamosios klasės neįgalieji vaikai, surengta Žaidimų diena bibliotekoje. Taip pat pristatytos spalvingos garsinės knygelės. Svečiai atsidėkodami bibliotekai dovanuoja išradingai pagamintus knygų skirtukus.

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešoji biblioteka bendradarbiavo su Visagino socialinės globos namų bendruomene, organizuotas menininko Jono Grundos portretų parodos „Mes - Jūsų visuomenės nariai“ pristatymas, į renginį atvyko gausus Visagino socialinės globos namų darbuotojų kolektyvas, prisijungė rajono Socialinių paslaugų centro Dienos centro „Verdenė“ dalyviai ir Strūnos socialinės globos namų gyventojai. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje veikė Švenčionių Socialinių paslaugų centro Šventos kaimo senų ir neįgalių žmonių globos namų darbuotojos A.Jakubcevič tapybos darbų paroda.

Šventos kaimo biblioteka jau eilę metų sėkmingai vykdo veiklas Švenčionių Socialinių paslaugų centro Šventos kaimo senų ir neįgalių žmonių globos namų gyventojams. Minint Tarptautinę pagyvenusių žmonių dieną, kaimo moterų klubo narės aplankė globos namų gyventojus ir pristatė popietę – išvyką „ Išminties takais –takeliais“. Motinos dienos paminėjimo proga globos namų gyventojams pristatyta literatūrinė – muzikinė kompozicija „ Tik Tau, vienintelei“, Švento tėvo popiežiaus vizito į Lietuvą metu buvo demonstruojamas filmas „Popiežius iš Naujojo pasaulio“. Reškutėnų kaimo filiale aktyvūs skaitytojai vykdė bendruomeniškumo iniciatyvą – aplankė neįgalios skaitytojus namuose ir skaitė literatūrinius tekstus šio krašto tarme. Adučiškio kaimo filialas organizuoja Adučiškio reabilitacijos ir slaugos senų ir neįgalių žmonių globos namų gyventojų bibliotekinį aptarnavimą, pasiūloma literatūros ir periodikos leidinių skaitymui pagal poreikį.

Pažymint Tarptautinę žmonių su negalia, Baltosios lazdelės dieną ir kitas datas bibliotekose parengtos informacinės literatūros parodos.

Savivaldybės Viešoji biblioteka turi galimybę neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms naudotis liftu-keltuvu pasiekti II aukšte esančias bibliotekos erdves, čia veikia speciali pritaikyta kompiuterizuota darbo vieta regos sutrikimus turintiems neįgaliesiems, komplektuojama speciali literatūra.

5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės Viešojoje bibliotekoje

Ataskaitiniais metais Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos struktūra nesikeitė - yra 3 pagrindiniai skyriai:

- *Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinis-informacinis skyrius,
- *Vaikų literatūros skyrius,
- * Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrius.

II. FONDO FORMAVIMAS

1.Fondo būklė

Bibliotekos fonde yra dokumentų (fiz. vnt. ir pavadinimai):

Iš viso yra : 185733 fiz. vnt. ir 50415 pavadinimai

Viešojoje bibliotekoje : 45019 fiz. vnt. ir 38300 pavadinimai

Miesto filialuose : 61641 fiz. vnt. ir 40802 pavadinimai

Kaimo filialuose: 79073 fiz.vnt. ir 37097 pavadinimai.

Grožinės literatūros bibliotekos fonde (fiz. vnt. ir proc.)

Iš viso 115940 fiz. vnt. ir 63 % proc.

Viešojoje bibliotekoje: 23221 fiz. vnt., 52 %.

Miesto filialuose: 39065 fiz .vnt., 63 %.

Kaimo filialuose: 53654 fiz. vnt., 68 %.

Šakinės literatūros bibliotekos fonde: (fiz. vnt. ir proc.)

Iš viso 45241 fiz. vnt. ir 24 % .

Viešojoje bibliotekoje: 13733 fiz. vnt., 30 %.

Miesto filialuose: 17495 fiz. vnt., 29 %.

Kaimo filialuose: 14013 fiz. vnt., 18 %.

Periodinių leidinių bibliotekos fonde

Iš viso: 24552 fiz. vnt., 13 % fondo.

Viešojoje bibliotekoje: 8065 fiz. vnt., 18 % fondo.

Miesto filialuose: 5081 fiz. vnt., 78% fondo.

Kaimo filialuose: 11406 fiz. vnt., 14 % fondo.

(Lentelė 2) **Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai leidiniai**

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt	%	Fiz.vnt	%
SVB	185733	50415	115940	63 %	45241	24 %	24552	13 %
VB	45019	38300	23221	52 %	13733	30 %	8065	18 %
MF	61641	40802	39065	63 %	17495	29 %	5081	8 %
KF	79073	37097	53654	68 %	14013	18%	11406	13 %

2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka dokumentų: 8,0 fiz. vnt., (iš jų: mieste-7,0 fiz. vnt., kaime-13 fiz. vnt.).

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų: 0,41 fiz. vnt., (iš jų: mieste-0,25 fiz. vnt., kaime-0,80 fiz. vnt.).

Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų:0,0016 fiz. vnt., (mieste-0,023 fiz. vnt., kaime 0,006 fiz. vnt.)

Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų: 0,001 fiz. vnt.,(iš jų: mieste- 0,002 fiz. vnt., kaime-0,001 fiz. vnt.)

3. Dokumentų gavimas (fiz.vnt. ir pav.)

Per metus **įsigyta iš viso dokumentų:**

SVB - 9127 fiz. vnt., 1428 pav.

VB – 1808 fiz. vnt., 790 pav.

MF – 2420 fiz. vnt., 717 pav.

KF – 4899 fiz. vnt., 909 pav.

Per metus **įsigyta grožinės literatūros:**

SVB - 4194 fiz. vnt., 1023 pav.

VB – 640 fiz. vnt., 529 pav.

MF – 1061 fiz. vnt., 528 pav.

KF – 2493 fiz. vnt., 770 pav.

Per metus **įsigyta šakinės literatūros:**

SVB - 1110 fiz. vnt., 354 pav.

VB – 300 fiz. vnt., 289 pav.

MF – 334 fiz. vnt., 182 pav.

KF – 476 fiz. vnt., 132 pav.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo miesto filialas** – 1409 fiz. vnt. ir 502 pavadinimai.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo kaimo filialas** – 349 fiz. vnt. ir 65 pavadinimų.

(Lentelė 3) **Gauta dokumentų**

	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.
SVB	9127	1428	4359	1023	4768	354
VB	1808	790	694	529	1114	261
MF	2420	717	1121	528	1299	182
KF	4899	909	2544	779	2355	133

4. Per metus gauta periodinių leidinių (fiz. vnt. ir pav.)

SVB - 3823 fiz. vnt., 94 pav.

VB – 868 fiz. vnt., 85 pav.

MF – 1025 fiz. vnt., 56 pav.

KF – 1930 fiz. vnt., 28 pav.

Per metus vidutiniškai viename miesto filiale – 631 fiz.vnt., ir 46 pav.

Per metus vidutiniškai viename kaimo filiale – 137 fiz.vnt. ir 15 pav.

5. Naujai gautų dokumentų proc. fonde

SVB – 4,9 %,

VB – 4,0 %,

MF – 4,0 %,

KF – 6,0 %.

6. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Iš viso – 1,29 Eur

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos skirtų lėšų – 0,91 Eur

Savivaldybių skirtų lėšų – 0,38 Eur

Kiti šaltiniai-negauta

(Lentelė 4) Lėšos dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso (Eur)	Tenka lėšų 1-am gyventojui (Eur)
LR Kultūros ministerijos	20455,00	0,91
Savivaldybės	8500,00	0,38
Kiti šaltiniai	-	-
Iš viso	28955,00	1,29

Dokumentų nurašymas (fiz. vnt. ir pav.)

SVB – 17518 fiz. vnt., ir 1830 pav.

VB – 3313 fiz. vnt., ir 1814 pav.

MF – 3824 fiz. vnt., ir 1401 pav.

KF – 10381 fiz. vnt., ir 1181 pav.

Nurašymo priežastys (fiz. vnt.)

Susidėvėję, sugadinti - 14261 fiz. vnt.

Praradę aktualumą dokumentai - 3257 fiz. vnt.

Vartotojų prarasti dokumentai – nėra

Perduota kitoms bibliotekoms – 52 fiz.vnt.

Kitos priežastys – nėra.

7. Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis

SVB – 1,0; VB – 1,0; MF – 1,3; KF – 0,8.

Fondo panaudojimo koeficientas

Grožinės literatūros: SVB - 0,70; VB-0,90; MF-0,61; KF-0,67.

Šakinės literatūros: SVB - 0,02; VB-0,25; MF-0,27; KF -0,18.

Periodinių leidinių: SVB – 3,77; VB- 2,32; MF – 10,0; KF – 1,98.

8. Saugyklos fondas

Fondo dydis - 7330 (fiz. vnt.)

Gauta per metus (fiz. vnt.) - nėra

Išduota per metus (fiz. vnt.) – 221 (fiz.vnt.)

Fondo apyvarta – 0,03.

9. SVB mainų fondas (fiz.vnt.)

Mainų fondo savivaldybės Viešoji biblioteka neturi

10. SVB atsarginis fondas (fiz.vnt.)

Atsarginio fondo savivaldybės Viešoji biblioteka neturi.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1.Vartotojų telkimas

Lietuvos Statistikos departamento 2018m. sausio 30d. duomenimis Švenčionių rajono savivaldybės gyventojų skaičius – 23881, 62 % - rajono gyventojų yra miestuose gyvenantys žmonės, 38 % - kaimo gyventojai.

Gyventojų sutelkimo procentas (pagal seniūnijų pateiktus gyventojų statistikos duomenis):

SVB - 28,3 % (2017m. - 30,0 %); VB - 23,0 % (2017m. - 25,0 %); MF - 25,0 % (2017m. - 23,0 %); KF - 39% (2017m. - 34,0 %).

Didžiausias gyventojų sutelkimo procentas kaimo filialuose – Bačkininkų (81 %), Stanislavavo (62 %), Prienų (55 %), Reškutėnų (52 %), Milkuškos (44%), Svirkos (41%), Adutiškio (40 %).

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai rajone – savivaldybėje – 1194 gyventojai, mieste – 4897 gyventojų, kaime - 540 gyventojų.

2.Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų skaičius:

SVB – 6338; VB – 1382; MF – 2608; KF - 2348.

Vartotojų grupės bibliotekose: vaikai iki 14m. amžiaus - 25,0 %, bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviai – 14,0 %, dirbantieji - 28,0 %, pensininkai, studentai, neįgalieji 24%, bedarbiai ir laikinai nedirbantieji (9%), kiti (nėra).

3. Apsilankymų skaičius:

SVB – 111923, VB – 37174; MF – 39442; KF – 35307.

2018m. savivaldybės Viešosios bibliotekos ir filialų bibliotekininkai pritraukdami lankytojus į bibliotekas organizavo skaitymo skatinimo akcijas („Skaitymo iššūkis“, „Vasara su knyga“), renginius-susitikimus su visuomenėje žinomais žmonėmis, meno parodų ir jų autorių

kūrybinius pristatymus, literatų klubo „Versmė“ renginius ir bendraminčių susitikimus, įdomius renginius vaikams, organizuojant edukacines ir kūrybines veiklas, interneto transliacijas ir pan.

4. Lankomumas:

SVB – 17,6 (2017m. - 17,6); VB – 26,8 (2017m. - 27,6); MF - 15,1 (2017m. - 14,6); KF - 15,0 (2017m. - 15,1) apsilanko vidutiniškai kartų per metus.

Dažniausia vartotojai lankė savivaldybės Viešąją biblioteką – daugiau kaip 26 kartus per metus, miestų ir kaimo filialuose - lankėsi 15 kartų per metus.

Kaimo vietovėse daugiausia lankytojų buvo Svirkų (19 kartų per metus), Stanislavavo (17 - kartų), Pašaminės ir Kaltanėnų (16 - kartų).

5. Išduotis

Išduota dokumentų į namus (fiz. vnt.):

SVB – 139277 fiz. vnt.; VB – 33334 fiz. vnt.; MF – 56091 fiz. vnt.; KF – 49852 fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje (fiz. vnt.):

SVB – 44813 fiz. vnt.; VB – 9250 fiz. vnt.; MF – 23831 fiz. vnt.; KF – 11732 fiz. vnt.

Išduota grožinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 80745 fiz. vnt. (44 %); VB – 20360 fiz. vnt. (48 %); MF – 24041 fiz.vnt. (34%); KF - 36344 fiz. vnt. (59 %)

Išduota šakinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 10786 fiz. vnt. (6%); VB - 3488 fiz.vnt. (8%); MF – 4724 (6 %); KF – 2574 (4 %).

Išduota periodinių leidinių (fiz. vnt. ir proc.) :

SVB- 92659 (50 %); VB – 18736 (44 %); MF - 51157 (64%); KF – 22666 (37 %).

(Lentelė 5) **Dokumentų išduotis**

	Iš viso		Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	fiz.vnt. 2018	fiz.vnt. 2017	fiz.vnt. 2018	%	fiz.vnt. 2018	%
SVB	184090	203434	139277	75,6 %	44813	24,4 %
VB	42584	48173	33334	78,2 %	9250	21,8 %
MF	79922	85909	56091	70,1 %	23831	29,9 %
KF	61584	69352	49852	80,9 %	11732	19,1 %

(Lentelė 6) **Grožinės ir šakinės literatūros leidinių išduotis (be periodinių leidinių)**

	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%
SVB	80745	44 %	10786	6 %
VB	20360	48 %	3488	8 %

MF	24041	30 %	4724	6 %
KF	36344	59 %	2574	4 %

(Lentelė 7) **Periodinių leidinių išduotis**

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	%
SVB	92659	50 %
VB	18736	44 %
MF	51157	64 %
KF	22666	37 %

6. Skaitomumo rodiklis:

SVB – 29 dokumentai per metus, VB – 31, MF – 30, KF – 26 dokumentai per metus.

Didžiausi skaitomumo rodikliai kaimo filialuose – Stanislavavo (52),

Kaltanėnų (39), Strūnaičio ir Bačkininkų (28), Svirkų (26), Adutiškis (23).

7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

Savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle ataskaitiniais metais vartotojams skirtų darbo vietų skaityklose ir prie kompiuterių bendras skaičius buvo - 273, (2017m. - 263). Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje yra 2 skaityklos - Periodinių leidinių skaitykla ir Informacijos skaitykla - pritaikytos atskiros erdvės interneto prieigai. Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekos - filialai vartotojams turi įrengtas skaityklas ir pritaikytas erdves viešai interneto prieigai.

Interneto prieigą turi visos miestų ir kaimų rajono bibliotekos. Vartotojams dirbti prie kompiuterių yra įrengtos 73 (2017m.-72) darbo vietos. Bibliotekose kompiuterizuotos darbo vietos pritaikomos ne tik naudotis internetu ar kitomis el. paslaugomis, bet yra galimybė teikti naujas bibliotekų paslaugas lankytojams (užimtumo veiklos vaikams techniniuose būreliuose- Vaikų literatūros skyriuje Informacinių technologijų centras „Faiiukas“ ir „Microbit“ programos įgūdžių mokymai, Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekose- nuotoliniu būdu 3D valdymas ir naudojimas.

Bibliotekose vartotojams skirtose darbo vietose buvo galimybė kompiuterius panaudoti vartotojų mokymams, konsultacijoms naudotis informacijos paieška, el.paslaugų pristatymams, tiesioginėms interneto transliacijoms ir pan

Bibliotekų veikloje taikant automatizuotas programas svarbu darbuotojams įrengti kompiuterizuotas darbo vietas ir vykdyti įrangos priežiūrą – 2018m. darbuotojai turėjo 43 kompiuterizuotą darbo vietą.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle bendras kompiuterių skaičius-115 (stacionarūs ir nešiojami kompiuteriai), darbo vietose naudojami spausdintuvai.

(Lentelė 8) **Vartotojams skirtos darbo vietos**

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų sk. darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	266	73	73	73	43
VB	62	20	20	20	18
MF	73	18	18	18	8
KF	131	35	35	35	17

Vartotojų orientavimas ir apmokymas

(Lentelė 9) **Vartotojų apmokymai**

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais apmokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti apmokymai		Kompiuterinio raštingumo apmokymai	Dalyvių skaičius
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Val.	
SVB	54	213	95	151	92	162
VB	3	64	31	47	25	84
MF	12	113	11	43	12	27
KF	39	36	53	61	55	51

Šiandieniniame gyvenime atsiradus vartotojų poreikiams naudotis elektroninėmis paslaugomis bibliotekose siekiama suteikti įgūdžių ir žinių skaitmeninio raštingumo srityje. Elektroninių paslaugų mokymuose per metus bibliotekose dalyvavo 151 dalyvis (60 % - miesto bibliotekų vartotojų, 40 % - kaimo bibliotekų vartotojų). Kompiuterinio raštingumo žinias bibliotekose per metus pagerino 162 vartotojai (68 % - miesto bibliotekų vartotojų, 32 % - kaimo bibliotekų vartotojų). Naudotis bibliotekų fondais, informacijos ištekliais, susipažinti su paieška, dalyvauti ekskursijose buvo pritraukta per metus bibliotekose 213 vartotojų (83 % - miesto bibliotekų vartotojų, 17 % - kaimo bibliotekų vartotojų). Vykstant bibliotekose lankytojų ekskursijoms pristatytos temos: „Pirmoji pažintis su kompiuteriu“, „Solidworks“ programa bibliotekoje“, „Susipažinkime su 3D programavimu“, Elektroninės bibliotekos paslaugos“, „Bibliotekoje kiekvienam įdomu“, „Pažinkime biblioteką iš arčiau“, „Vaikai knygų pasaulyje“, „Gražiausių knygų namai – biblioteka“, „Susipažinkime su nauja biblioteka“, „Pirmą kartą bibliotekoje“, „Patys mažiausi atranda biblioteką“ ir kt.

8. Prieiga ir sąlygos

Įprastinės savaitės darbo valandų skaičius, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams: savivaldybės Viešoji biblioteka - 47 val. per savaitę, MF - 40 val., KF- 40 val. per savaitę.

Darbo dienų skaičius metuose, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams: savivaldybės Viešoji biblioteka 293 dienos per metus, MF - 243 dienos, KF - vidutiniškai 243 dienų.

9. TBA (tarpbibliotekinis abonementas)

Išsiųsta užsakymų kitoms bibliotekoms ataskaitiniais metais - 87 (2017 m. - 65).

Gauta dokumentų iš kitų bibliotekų – 87 (2017 m. – 65), iš jų originalų – 87 egz.

Iš kitų bibliotekų užsakymų negauta, išsiųsta dokumentų – nebuvo.

Visi užsakyti leidiniai gauta iš Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos ir Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos.

Vartotojų, pasinaudojusių TBA paslauga skaičius:

SVB – 8; iš jų-VB – 8; MF – 0; KF -0.

TBA paslaugos vartotojai yra aukšųjų mokyklų –universitetų, kolegijų dieninių, neakivaizdinių (iššestinių) studijų studentai. TBA užsakymai vykdomi savivaldybės Viešojoje bibliotekoje, kaimo filialai jei yra poreikis, turi galimybę užsakyti leidinius per savivaldybės Viešąją biblioteką.

10. Renginiai

(Lentelė 10) **Renginiai**

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1075	119	420	630	9819
VB	186	19	87	80	2547
MF	307	14	137	156	2475
KF	582	74	181	327	4797

2018m. bibliotekų renginiuose apsilankė 9819 lankytojai, tai sudaro 9% nuo bendro bibliotekų lankytojų skaičiaus.

Bendras organizuotų renginių skaičius Viešosios bibliotekos tinkle per metus – **1075**, iš jų-**630** parodos (spaudinių, dailės, rankdarbių, floristikos ir kt., parodos sudaro 58% renginių).

Informacija apie renginius nuolat talpinama savivaldybės interneto tinklapyje www.svencionys.lt , Viešosios bibliotekos tinklapyje www.svencioniuvb.lt ir paskyroje facebook, taip pat saugomas vykusių renginių archyvas.

Rajono laikraštyje „Žeimenos krantai“ ir „Švenčionių kraštas“ yra publikuojami korespondentų straipsniai apie literatūrines popietes, knygų aptarimus, vaikų klubų renginius ir pan. 2018m. bibliotekose organizuojant renginius pažymėtos svarbios datos: Lietuvos valstybės atkūrimo Šimtmečio metai, Vydūno metai, Simono Daukanto metai, Adolfo Ramanausko – Vanago metai, Tėvo Stanislovo metai, Europos kultūros paveldo metai, Lietuvos sąjūdžio metai.

Tradicinė knygų dovanojimo bibliotekoms **akcija “Knygų Kalėdos”** (inicijavo Lietuvos Respublikos prezidentė D.Grybauskaitė) prasidėjo 2018m. lapkričio mėn., tai akcija skatinanti paremti bibliotekas naujomis knygomis, skatinti skaitymą visuomenėje, akcijos iniciatyvos šūkis buvo „Dovanokime laukiamiausias knygas bibliotekoms“. Gruodžio 12d. „Knygų Kalėdų“ renginys vyko savivaldybės Viešojoje bibliotekoje, šventės svečiai - poetė, scenaristė, vertėja Violeta Palčinskaitė, dainų autorius ir atlikėjas Vygantas Kazlauskas, leidyklos „Tyto alba“ atstovai. Kiti “Knygų Kalėdos“ renginiai vyko Švenčionėlių, Pabradės miestų bibliotekose. Adutiškio kaimo filiale organizuota popietė „Kalėdų angelas į žemę nusileido“, Bačkininkų kaimo filiale vaikai sukūrė piešinius tema „Kalėdų senelio dovana“, Kaltanėnų kaimo filiale vyko edukacinė popietė „Eglutės žaisliukų dekoravimas“, Milkuškų kaimo filiale bendraujant su Reškutėnų bibliotekininke D.Lapėnaite organizuotas edukacinis užsiėmimas „Šiaudinių žaisliukų gamyba“. Švenčionių socialinių paslaugų centro senų ir neįgalių žmonių globos namuose Šventos kaime bibliotekininkės iniciatyva organizuota „Knygų Kalėdų“ popietė „Žvakutė mano širdies“.

Bibliotekos per akciją gavo dovanotas 285 knygas, bendras akcijos renginių skaičius – 14.

Kasmet pažymint svarbią datą **Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną**, netradicinėje erdvėje Švenčionių miesto parke vyko renginys „Poezijos pavasaris-2018“ iš ciklo „Parko biblioteka“, su partneriais Lietuvos rašytojų sąjunga. Poezijos skaitymai vyko Milkuškų, Adutiškio kaimo filialuose, Švenčionių miesto parke. Kūrybą pristatė 8 poetai iš Lietuvos ir viena viešnia iš Vokietijos. Renginio metu miesto parke vyko Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos kūrybinės dirbtuvės mažiesiems skaitytojams „Šimtmečio ženkliukas“. Vaikų literatūros skyriuje šiai progai vyko skaitymo skatinimo iniciatyva vaikams „Skaityme Lietuvos šimtmečio knygas“ (“Lietuva skaito“). Švenčionėlių miesto bibliotekos jaunieji skaitytojai Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną pažymėjo rytmetyje „Su knygos šviesa“ bibliotekos skverelyje „Pelėdos dvaras“. Vidutinės, Svirkų, Pašaminės kaimo filialai ir Pabradės miesto ir kitos bibliotekos parengė spaudinių parodas šiai dienai atminti.

Siekiant skatinti visuomenę skaityti, ypatingai vaikus ir jaunimą skaityti vasaros metu, bibliotekose kasmet vyksta skaitymo skatinimo akcija „**Vasara su knyga**“. Ataskaitiniais metais rajono bibliotekos įsijungė į Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos iniciatyvą – vasaros metu akcija „**Skaitymo iššūkis**“. Dalyvaudami šiose veiklose skaitytojai registravosi bibliotekose

savarankiškai ir su bibliotekininkų pagalba, turėjo atlikti nustatytas užduotis, fiksavo nugalėtojus ir visą informaciją pateikė „Skaitymo iššūkis“ organizatoriams. Vasaros metu skaitymo renginiai vyko netradicinėse aplinkose, paminėtini skaitymai miesto parke Švenčionyse iš ciklo „Vasaros fontano lyrika“, „Pelėdos dvaras“ vaikams Švenčionėlių miesto bibliotekoje, gamtos aplinkoje, piliakalnių vietose (Reškutėnų, Kaltanėnų, Milkuškų, Adutiškio, Svirkų kaimo ir kt. filialai). Organizuoti renginiai: popietė „Laimingas vaikystės pasaulis“ (Adutiškio k.fil.), garsiniai K.Kasperavičiaus knygų skaitymai ir skaitytojų klubo „Vaivorykštė“ popietė „Vasara kvepiantys vakaro skaitymai“ (Švenčionėlių m.fil.), garsiniai skaitymai gamtoje „Su knyga vasarėlė linksmesnė“ (Vaikų literatūros skyrius). Skatinant skaitymą Šventos kaimo filialo bibliotekininkė Švenčionių socialinių paslaugų Senų ir neįgalių žmonių globos namuose pristatė literatūrinę –muzikinę kompoziciją „Laiškas mamai“, garsinius skaitymus „Pasidalink knyga“. Vasaros metu vykusius skaitymus „Skaitymo iššūkis“ ir pasiektus rezultatus pristatė bibliotekininkai renginiuose ir paskatino nugalėtojus (Vaikų literatūros skyrius, Švenčionėlių ir Pabradės m.fil., Milkuškų, Adutiškio ir kt. k.fil.).

Bibliotekininkų pastangos ir akcijos dalyvių aktyvumas davė puikius rezultatus, Vilniaus regiono bibliotekų tarpe 2018 metais „Skaitymo iššūkis“ Švenčionių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veikla įvertinta 2-ąją vietą, apdovanota padėkos raštu. Skatinant vaikus skaityti ne tik vasarą, Pabradės, Švenčionėlių miestų bibliotekose, Vaikų literatūros skyriuje organizuotos Mažųjų skaitytojų šventės pritraukiant į bibliotekas pradėjusius lankyti mokyklas vaikus.

Visuomenės švietėjiška veikla bibliotekose siekiama suteikti visuomenei žinių ir informacijos. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje sveikatos klausimais pristatyta paskaita „Fitoterapija onkologijoje“ (lektorius fitoterapeutas J.Ruolia). Švenčionėlių miesto bibliotekoje pavasarį organizuota Tulpių žydėjimo šventė „Papuošk savo miestą žiedais, į susitikimą atvyko projekto „Nedelsk“ iniciatorė A.Zuokienė, miesto bibliotekoje vyko paskaita apie onkologinių ligų prevenciją, miesto gatvėse vyko akcijos solidarumo maratonas - bėgimas mieste ir kiti renginiai.

Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje miesto gyventojams pristatytas susitikimas su Lietuvos Respublikos seimo nare, ekonomiste, socialinių mokslų daktare Aušra Maldeikiene, tema „Kodėl mus gadina augančios kainos?“. Dar vyko susitikimas su Lietuvos Respublikos seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku Vytautu Baku. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje ir Pabradės miesto bibliotekoje klausytojai dalyvavo susitikime su filosofu, Atgimimo sąjūdžio pirmeiviu, rašytoju, publicistu Arvydu Juozaičiu, pristatyta autoriaus knyga „Tėvynės tuštėjimo metas“. Sveikos gyvensenos populiarinimui Reškutėnų kaimo filiale vyko popietė „Ir vaistas, ir maistas“ - susitikimas su žolininke S.Juknevičiene. Pabradės miesto bibliotekoje

organizuota informacinės popietės sveikos gyvensenos temomis „Vaistažolių magija“ ir „ETNO“ penktadienis“ (susitikimas su žolininke).

Bibliotekos tapdamos bendruomenės susibūrimų 2018 metais vieta surengė gerumo akciją „Spalvotas pavasaris“ (rankdarbiai sergantiems onkologinėmis ligomis žmonėms). Paremti Caritas organizaciją savivaldybės Viešojoje bibliotekoje organizuota miesto bendruomenei „Pyragų diena“.

Adučiškio kaimo filiale buvo suvienytos šeimos į popietę „Aš ir tu sportuojame kartu“ (šiaurietiško ėjimo įgūdžių ugdymas). Kaltanėnų kaimo filiale siekiant sudominti bendruomenę aktyviai kurti grožį gyvenamoje aplinkoje Kaltanėnų vyko konkursas „Rudenėjantis gėlynas“ (virtualioje erdvėje – facebook paskyra).

Fotografijos, tautodailės, rankdarbių darbų ir kitos parodos bibliotekose pritraukė ne tik vietinius lankytojus, bet ir atvykusius iš kitų šalies vietovių turistus, užsieniečius. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje eksponuota aukštaitiškų pintinių juostų paroda (autorius M.Dambrauskas), Švenčionių Juliaus Siniaus meno mokyklos moksleivių piešiniai, kraštiečio V.Prunskaus tapybos darbai, fotografo E. Gvozdovo foto darbai „Mokykla ir mokytojai“, Rimo Lauciaus fotografijų paroda, medžio drožinių paroda (autorius R.Polučianskas), fotografų R.Nalivaikos ir J.Barzdėno fotografijų paroda „Iš girių glūdumos“, tapybos darbų paroda „Sielos spalvos“ (autorė Švenčionių progimnazijos mokytoja O.Gančarova, ir Adučiškio k.fil.), fotomenininko M.Jovaišos foto darbų paroda „Neregėta Lietuva“. Pristatyti susitikimuose darbų autoriai ir jų parodos visuomenei savivaldybės Viešojoje bibliotekoje „Mes –jūsų visuomenės nariai“ (autorius J.Grunda, skulptorius ir tapytojas), „Paukščiai“ (autorė dailininkė J. Stauskaitė). Pabradės miesto bibliotekoje rankdarbių kūrėjų darbai pristatyti parodoje „Kurkime Kalėdų stebuklą kartu“, metų pabaigoje tarpšventiniu laiku surengtas vakaras „Gerumu viens kitą apkabinkime“ ir pagerbti miesto kūrėjai.

Daugelyje kaimo bibliotekų filialų veikė įdomios kūrybinės parodos, paminėtinos: Lietuvos neįgaliųjų sąjungos Ignalinos skyriaus narių keramikos darbų paroda (Pašaminės k.fil.), medžio drožinių paroda (autorius R.Polučianskas, Milkuškų k.fil.), rankdarbių parodos „Gražu akiai, malonu širdžiai“ (Motinos dienos, autorius A.Lamėnas, Kaltanėnų k.fil.), „Iš margaspalvio kamuoliuko gimęs grožis“ (autorė L.Kavaliauskienė, Kaltanėnų k.fil.), floristikos darbai „Žolynų žaismas“ (autorė D.Basiūnienė, Kaltanėnų k.fil.). Nuotraukų paroda „Epochų ženklai“ (Europos paveldo dienoms, Adučiškio k.fil.). Medžio dirbiniai „Žvakių šviesa“ (autorius V.Balevičius, Pabradės m.bibl.), rankdarbių paroda „Spalvų harmonija“ (autorė A.Cicėnaitė, Pašaminės k.fil.), vaikų dailės darbai „Potėpio magija“ (Pašaminės k.fil.), šiaudinių sodų paroda „Sodų žydėjimas“ (autorė D.Lapėnaitė, Reškutėnų k.fil.).

Lietuvos bibliotekininkų draugija 2018 metų balandžio 24 –30 dienomis skelbė 18-ąją Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę „Kartu mes kuriame ateitį“. Šią savaitę bibliotekos kvietė lankytojus į garsinius skaitymus, knygų aptarimus ir pristatymus, susitikti bendravimui, į kūrybinių veiklų užsiėmimus, knygų aptarimus, pokalbius ir kt. Adučiškio kaimo bibliotekoje- filiale vyko viktorina moksleiviams „Skaitai knygas- kaupi žinias“, Prienų kaimo filiale - popietė „Biblioteka- kaimo šviesulys“. Stanislavavo kaimo filiale bendravimui skatinti vartotojai buvo pakviesti į akciją „Šilti susitikimai bibliotekoje“. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje visą savaitę vartotojams buvo galimybė lankyti informacijos ir atvirų durų dienas (jaunimui, senjorams). Pabradės miesto bibliotekoje bibliotekininkai surengė pokalbį vaikams „Ką kalba knygos lapai?“ ir garsinius skaitymus „Skaityti garsiai - įdomu“. Švenčionėlių miesto bibliotekoje savaitės renginiai buvo skirti vaikams: popietė „Išmokime knygą mylėti“ ir edukacinė popietė „Tiesk rankutę į knygą“, pažintinė ekskursija priešmokyklinio amžiaus vaikams-„Čia gyvena knygos“, pokalbis jaunimui „Biblioteka jaunimui“, fotografijų paroda „Akimirkos iš bibliotekos gyvenimo“.

Tarptautinė vaikų knygos diena bibliotekose pažymima kasmet. Bačkininkų kaimo filiale vaikams vyko lietuvių liaudies pasakos „Saulytė“ skaitymai vaikams, H.K.Anderseno pasakų garsiniai skaitymai „Kiekvienam sava vieta“ (Kaltanėnų k.fil.), popietės „Knyga be vaikų negyvena“ (Pasaminės k.fil.) ir „Knygos šventė bibliotekoje“(Svirkų k.fil.). Garsiniai skaitymai ir piešimo valandėlė „Diena su H.K.Anderseno pasakomis“ organizuota Strūnaičio kaimo filiale, čia veikė kraštotyros darbų paroda „Ten, kur aš užaugau“.

Tradicinė **Šiaurės šalių literatūros savaitė** kasmet bibliotekose pažymima lapkričio mėnesį, 2018m. tema „Herojai Šiaurės šalyse“. Bibliotekose buvo skaitoma Šiaurės šalių rašytojų kūryba mažiesiems ir vyresniems skaitytojams: S.Strangerio (Norvegija) „Tie kurių nėra“ (Adučiškio ir Reškutėnų k.fil.), E. ir A.Valhundų (Švedija) „Super herojus“ (Strūnaičio, Kaltanėnų k.fil. Švenčionėlių, „Šiaurės herojus“ (Labanoro, Milkuškų k.fil.).

Svirkų kaimo filiale popietės „Knygos šviesa lapkričio sutemose“ metu pristatyti skaitomiausių Šiaurės šalių rašytojų kūriniai. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje literatų klubas „Versmė“ šios savaitės metu susibūrė į popietę „Šiaurietiškai skaitymai žvakių šviesoje“. Vaikų literatūros skyriuje vyko rytmečio skaitymai „Herojai Šiaurės šalyse“. Pabradės miesto bibliotekoje –garsiniai Hafo pasakų skaitymai, A.Lindgren pasakų skaitymai „Knygos keičiančios vaikų pasaulį“ ir edukacinis užsiėmimas „Gaminame superherojaus kaukę“.

Gegužės 9-ą dieną bibliotekose minima **Europos diena**, vyksta pokalbiai, viktorinos, kūrybiniai užsiėmimai šia tema. Vaikų literatūros skyriuje organizuota Europos dienos šventė miesto erdvėse „Per Europą keliauk- akimirką pagauk!“, renginys dalinai finansuota Europos sąjungos atstovybės Lietuvoje lėšomis. Daugelyje bibliotekų šia tema parengta spaudinių parodos

apie Europos šalių istoriją, kultūrą, paveldą, dalis leidinių yra gaunama paramos būdu iš Europos sąjungos atstovybės Lietuvoje institucijų.

Edukaciniai renginiai ir užsiėmimai tampa vis populiariausiais bendruomenės susibūrimuose. Edukaciniai renginiai yra mokomojo pobūdžio ir suteikia praktinių įgūdžių. Pristatyti užsiėmimai „Žvakių liejimas“ (Adučiškio k. fil.), edukacinė popietė „Gaminu iš vilnos“ (dalyvavo tautodailininkė L.Šlajienė, Kaltanėnų k. fil.), vaikų etno klube „Šaudyklėlė“ užsiėmimai - „Puošiame Velykų taką“, „Keturi angelai - adventui“, „Malonus švenčių laukimas“ (kalėdinės dekoracijos, Vaikų literatūros skyrius), edukacinis užsiėmimas vaikams „Šiaudinių žaislų pasaka“ (Pabradės m.bibl.). Milkuškų kaimo filiale kartu su garsiniais skaitymais vyko edukacinis užsiėmimas, atvyko Reškutėnų kaimo filialo etno klubas „Seklytėlė“. Šis kūrybinis kolektyvas apsilankė Pašaminės kaimo filiale, čia reškutėniškiai suvaidino inscenuotą lietuvių liaudies pasaką „Devyni broliai ir sesuo Elenytė“ panaudodami etninius elementus. Edukacinė popietė „Pasakų karalystėje“ ir užsiėmimas – herojų lipdymas iš molio vaikams surengta Reškutėnų kaimo filiale, čia buvo eksponuojami floristiniai darbai „Žolynų žaismas Velykų margutyje“ (autorė D.Basiūnienė), pristatyta medžio drožėjo R.Polučiansko darbų paroda.

Švenčionėlių miesto bibliotekoje edukaciniai užsiėmimai „Pinam Advento vainiką“, „Kalėdų belaukiant“ vyko dalyvaujant Caritas vaikų grupei, užsiėmime „Papuškime biblioteką šventėms“ dalyvavo Kaltanėnų ugdymo ir turizmo dienos centro lankytojai. Pabradės miesto užimtumo klubas „Auksarankės“ dalyvavo edukaciniame rankdarbių užsiėmime „Kūryba iš šieno“. Atvelykio popietę „Ridu, ridu, margučius“ Švenčionių socialinių paslaugų Senų ir neįgalių žmonių globos namuose organizavo Šventos kaimo bibliotekos bibliotekininkė. Šios bibliotekos aktyviausi skaitytojai išvyko į Reškutėnų Tradicinių amatų centrą, buvo pristatytas „Senolių kulinarinis paveldas“.

Knygų autorių kūrybos pristatymai bibliotekose skatina skaitymą kaip vieną iš laisvalaikio ir savišvietos būdų. Pristatyta skaitymuose V.Račicko knyga „Šlepetės ir kitos linksmos istorijos“ (Bačkininkų k.fil.), K.Kubilinsko kūryba „Debesėlių tiltas“(Adučiškio k.fil.), A.Matučio (Strūnaičio k. fil.), M.Vainilaičio (Vaikų literatūros sk.), S.Gedos (Švenčionėlių m. fil.) kūryba, garsinis skaitymas V.V.Lanndsbergio „Rudnosiuko istorijos“ „Pelėdos dvaro“ erdvėse (Švenčionėlių m. fil.).

Pašaminės kaimo filiale pristatyta knygos: D.Savickaitė „Ignalinos miškų urėdijakrašto turtų sergėtoja“, K.A.Lapėno knyga „Šaukiu dienas sugrižti atgalios“. Reškutėnų kaimo filiale pristatė knygos „Mažoji Reškutėnų kronika“ (sudarytoja V.Lapėnienė) V dalį. Svirkų kaimo filiale aptarta K.Gudonytės knyga „Drugeliai virš bedugnės“. Stanislavavo kaimo filiale vyko kraštiečių kūrybos garsiniai skaitymai „Žiema Švenčionių literatū kūryboje“. Siekiant pristatyti

kuriančius krašto žmones Milkuškų kaimo -filiale organizuotas " Švenčionių socialinių paslaugų Senų ir neįgalių žmonių globos namų Šventos kaime gyventojų M.Svirbutavičiaus susitikimas su poezijos klausytojais. Šventos kaimo bibliotekininkės iniciatyva kūrėjas savo eiles ir kitą kūrybą pristatė literatūrinėje-muzikinėje kompozicijoje „Norėčiau aš ..“, kuri vyko Šventos kaimo globos namuose. Autorės Ingos Kanišauskės knyga vaikams „Linksmorijos. Linksmos istorijos ir idėjos kūrybai“ susilaukė didelio mažųjų skaitytojų dėmesio, susitikimai su autore ir kūrybiniai užsiėmimai pristatant knygą išradingai vyko Pabradės ir Švenčionėlių miestuose, Milkuškų, Adutiškio, Pašaminės kaimo filialuose.

Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje su skaitytojais susitiko rašytoja G.Adomaitytė. Pristatyta kraštiečio Š.Laužadžio nauja knyga „Sakmės ir padavimai apie Nalšios žemę“ dalyvaujant autoriui. Bibliotekoje poezijos mylėtojams savo kūrybą ir naujausią knygą „Laiškai“ pristatė kraštiečių literatė Angelė Matesovičienė.

Ataskaitiniais metais bibliotekose buvo pristatomos naujos knygos ir populiarių autorių kūryba.

Metų knygos rinkimai vyksta kasmet ir kviečia ne tik skaityti, bet ir internetu balsuoti už patikusią knygą. Pašaminės kaimo filiale Metų knygas vaikams pristatė atvykę Reškutėnų kaimo filialo skaitovai vaikai. Prienų kaimo filiale aptartos renkamos knygos vaikams. Stanislavavo kaimo filiale pristatytos skaitytojams knygos E.Daciūtės „Laimė yra lapė“ ir I.Ežerinytės „Šunojaus diena“. Kaltanėnų kaimo filiale vyko diskusija - pokalbis apie skaitytas knygas, „Ir aš ją skaičiau“, Prienų kaimo filiale - popietė „Geriausią metų knygą –aš jau perskaičiau“, Svirkų kaimo filiale - mėgstamų knygų pristatymas „Literatūrinė vaistinė“, Stanislavavo kaimo filiale –popietė ir piešinių konkursas „Knygos viršelis kitaip“, Svirkų kaimo filiale - knygų paaugliams ir tėvams pristatymas „Trys geriausios knygos“.

Pabradės miesto bibliotekoje pristatyta populiarios renkamos knygos „Atskleiskime geriausios knygos paslaptį“. Autorės I.Ežerinytės susitikimai organizuoti Vaikų literatūros skyriuje, Švenčionėlių miesto bibliotekoje su knygos „Šunojaus diena“ pristatymais.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metams bibliotekose buvo skirti įvairūs renginiai: pilietinės iniciatyvos, konkursai, skaitymai, parodos ir pan.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos numatytos priemonės šiai sukakčiai pažymėti buvo įtrauktos į Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos įgyvendinimo Švenčionių rajone 2017-2019 metų priemonių planą (patvirtinta – Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu). Pagal priemonių planą buvo paskelbtas moksleivių rašinių konkursas „Išliki, Lietuva, kaip gervių skambesys, kaip lašas gintaro, anūkų kraitis...“ Vaikų literatūros skyriuje, Pabradės ir Švenčionėlių miestų filialuose. Priemonėse numatyta rajono dailininkų tapybos darbų

paroda „Gimtinės spalvos“ ir vaikų dailės darbų konkursas „Nupiešiu Lietuvą“ ir dailės darbų akcija „Languose težydi Lietuva“ buvo įgyvendintos kartu su rajono meno mokyklomis ir Kultūros centrais.

Moksleivių rašinių konkurso tikslas „Išliki, Lietuva, kaip gervių skambesys, kaip lašas gintaro, anūkų kraitis“ tikslas: 1) skatinti vaikus ir jaunimą domėtis, pažinti ir didžiuotis gimtojo krašto istorine praeitimi ir dabartimi, puoselėti lietuviškos dvasios, 2) atskleisti mokinių kūrybinius ir raiškos gebėjimus, plėsti literatūrinį, kultūrinį akiratį. Konkursas vyko 3-ose moksleivių amžiaus grupėse- nuo 4 iki 12 klasės. Konkursui pateikta 41 rašinys iš Pabradės, Švenčionėlių, Švenčionių bendrojo lavinimo mokyklų. Nacionalinės bibliotekų savaitės „**Kartu mes kuriame ateitį**“ metu balandžio mėnesį vyko baigiamasis konkurso renginys, skirtas Lietuvos valstybės šimtmečiui. Dalyvavo mokyklų pedagogai lituanistai, moksleiviai, bibliotekininkai, pagerbti ir apdovanoti konkurso nugalėtojai.

Vaikų literatūros skyriuje pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo dieną vyko iniciatyva - kūrybinės dirbtuvės „Pažink. Švęsk. Kurk“, trispalvių vėliavėlių gaminimas ir bibliotekos erdvių puošyba. Renginys vaikams Vaikų literatūros skyriuje „Esame šimtmečio vaikai“ buvo skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai - kovo 11-ajai ir popietė „Visus mus Lietuva augina“ dalyvaujant šeimoms. Savivaldybės Viešosios bibliotekos bibliotekininkai dalyvavo visuomeninėje iniciatyvoje „Uždek žvakutę ant savanorio kapo“ Švenčionių miesto kapinėse.

Švenčionėlių miesto bibliotekoje Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metams atminti paskelbtas vaikų piešinių konkursas „100 piešinių Lietuvai“, jo tikslas - ugdyti jaunosios kartos pilietiškumą ir skatinti kūrybines iniciatyvas pažymint Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Dalyviai Švenčionėlių miesto mokyklų moksleiviai, kūrybiškiausi darbai buvo įvertinti, darbų paroda „100 piešinių Lietuvai“ veikė bibliotekoje. Pažymint šią valstybei svarbią sukaktį miesto bibliotekoje vyko poezijos popietė „Lai skamba tavo vardas, Lietuva“. Pabradės miesto bibliotekoje moksleiviams vyko viktorina „Esu šimtmečio skaitytojas“, parengtas vartotojams informacinis lankstukas „Te bočių vėliavą į aukštį iškėlus neša Lietuva visa“, .

Kaimo bibliotekos minėdamos Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį organizavo renginius bendruomenėse, parengė spaudinių parodas apie Lietuvos istoriją, kultūrą, etno ir kitomis temomis. Milkuškų kaimo filiale vyko popietė „Tau Lietuva, kad būtum tik laisva“, teatralizuota popietė „Tarpukario Lietuvos kultūra ir mada“ (Reškutėnų k.fil.), literatūrinė – muzikinė kompozicija „Aš tavo gimtinė - vardu Lietuva“ (Strūnaičio k.fil.), popietės „Nepriklausomybės varpas aidi“ ir „Į laisvą Lietuvą...“ (Šventos k.fil.). Stanislavavo kaimo filiale popietė „Gimtinės istorija-mano širdyje“ organizuota lankomų paveldo objektų vietoje, prie Adamavo ažuolo,

literatūrinė popietė „Prisimenant kovotojus už Lietuvos Nepriklausomybę“-(A.Ramanauskio – Vanago metams, Adutiškio k.fil.).

Bibliotekose parengtos parodos: „Nepriklausomybės akto signatarai“ (nuotraukų paroda, Pašaminės k.fil.), „Mano Tėviškė - mėlyno Nemuno vingis“ (vaikų piešiniai, Prienų k.fil.), „Lietuvos pievų gėlės“ (floristiniai darbai, autorė D.Basiūnienė, Reškutėnų k.fil.), „Mano vardas – Lietuva“ ir „Tradicijų ir naujovių atspindžiai“.. (piešiniai ir rankdarbiai, Stanislavavo k.fil.), „Brangiausios spalvos – trys“ (rankdarbiai, Strūnaičio k.fil.). Pabradės miesto bibliotekoje eksponuota vaikų dailės darbų paroda „Ir visus mus Lietuva augino“.

Etno renginiai bibliotekose susiję su papročių, tradicijų sklaida. Šventė bendruomenėje „Užgavėnės“ (Adutiškio k.fil.), popietė –užgavėnės „Vėl blynais pakvipo“ (Prienų k.fil.), kūrybinės dirbtuvės „Užgavėnių kaukių gamyba“ ir edukaciniai užsiėmimai „Margutis-šv.Velykų simbolis“ (Reškutėnų k.fil.), kūrybinis susibūrimas „Kalėdinių atvirukų pasaka“ (Strūnaičio k.fil.), edukaciniai užsiėmimai etno klube „Šaudyklėlė“ (Vaikų literatūros skyriuje).

Lietuvių kalbos metams parengta parodos, vyko skaitymai pažymint Gimtosios kalbos dienas ir Lietuvių kalbos dienas vasario –kovo mėn. Vaikų literatūros skyriuje vyko garsiniai liaudies pasakų skaitymai „Stebuklinga lietuvių liaudies pasakų galia“ ir viktorina „Gimtųjų žodžių apkabintas“, popietės „Skaitymas mus vienija“ (Svirkų k.fil.), „Gintaro laše-mano Lietuva“ (Stanislavavo k.fil.)

Knygnešio dienai atminti Kaltanėnų kaimo filiale skaitytojai aplankė knygnešio kunigo Jono Burbos kapą. Reškutėnų kaimo filiale vyko iniciatyva „Knygnešių takais“- senųjų kaimo gyventojų lankymas su dramos būrelio programa, prisimenant su senoliais lietuviškos spaudos draudimo laikotarpį šiame krašte. Šventos kaimo filiale organizuota literatūrinė valandėlė „Knygnešys-vakar, šiandien, rytoj“, Švenčionėlių miesto filiale - popietė „Knygnešiai - Lietuvos valstybingumo šaukliai“.

Kasmet vasario mėnesį bibliotekose vyksta „**Saugesnio interneto savaitė**“, Vaikų literatūros skyriuje vyko pokalbiai paaugliams „Saugus internetas visiems“ ir „Kaip technologijos keičia gyvenimą“(Švenčionėlių ir Pabradės m.fil.). Bibliotekininkai suteikia išsamią informaciją vartotojams apie saugumą naudojantis interneto tinklais.

Literatų klubas „Versmė“ savivaldybės Viešojoje bibliotekoje vienija aktyvius ir žingeidžius švenčioniškius pažintinei veiklai-Laisvės gynėjų dienai popietė „Jie mums kūrė laisvę“, susibūrimai išvykoje į Pašaminės biblioteką, klubo „Versmė“ poezijos popietė „Tavimi aš alsuoju, tavimi gyvenu“ (kovo 11-ajai), tremtinių poezijos skaitymai „Vasaros fontano lyrika“ pažymint Gedulo ir vilties dieną, bendruomeniškumo akcija „Pyragų diena“.

Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo **bibliotekos transliacijos** tiesiogiai iš mini studijos lankytojams suteikė daug išsamios informacijos, pristatytos svarbios temos „Ūkininke, turi klausimų apie išmokas už deklaruotus plotus?“, „Parama verslo pradžiai kaime“.

Taip pat bibliotekose vyko transliacijos darbuotojams – svarbius šalies bibliotekų projektų „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos naujinimas) ir „Prisijungusi Lietuva-efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ (bendruomenių skaitmeninio raštingumo didinimas). Pagal šių projektų veiklas vyko transliacija „Senjorų dienos internete“ (spalio mėn.), pateiktos aktualios temos vyresnio amžiaus žmonėms „E.sveikata“, „Laisvalaikio informacija internete“, „E.pirkiniai ir e. paslaugos“, „E. saugumas“, „Bendravimas internete“.

Transliacijų metu yra galimybė pateikti klausimą ir gauti atsakymą iš Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos mini studijos.

Kasmet savivaldybės Viešoji biblioteka ir filialai prisijungia dalyvauja pilietinėse akcijose: „**Atmintis gyva, nes liudija**“, „**Nacionalinis diktantas**“, „**Konstitucijos egzaminas**“ (**I-as turas**), „**Tautiška giesmė**“ ir kt.

Vaikų pomėgių klubų veikla

Vaikų užimtumo veikla bibliotekose vyksta pomėgių klubuose. Paminėtini lėlių teatriukai- „Žeimenukas“ (Pabradės m. fil.), „Žirniukas“ (Švenčionėlių m. fil.), „Saulės zuikutis“ (Reškutėnų fil.), Pirštinių lėlių teatras (Prienuų fil.), „Boružėlė“ (Vaikų lit.skyrius).

Etniniai ir kraštotyros veiklos klubai - „Seklytėlė“ (Reškutėnų fil.), „Seklyčia“ (Stanislavavo fil.), „Šaudyklėlė“ (Vaikų lit.skyrius), „Darbščios rankelės“ (Strūnaičio fil.).

Kūrybiniai ir knygos mylėtojų klubai - „Smalsutis“ (Švenčionėlių m.fil.), „Oazė“, „Knygos bičiulių klubas“ (Svirkų fil.), „Seklyčia“ (Stanislavavo fil.), „Pelėdžiukai“ (Pašaminės fil.), „Skruzdėlytė“ (Labanoro fil.), „Linelis“ (vaikų dramos, Milkuškų fil.), edukaciniai „Spindulėlis“ (Adutiškis).

Informacinių technologijų (IT) būreliai – Vaikų literatūros skyriuje (3D įgūdžiai, MicroBits įrenginių programavimo įgūdžiai pagal kursą „Ugdome išradėją), Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekos (3D įgūdžiai nuotoliniu būdu).

Pomėgių klubų dalyviai daugelyje bibliotekų pristatė garsinius skaitymus, naujas knygas, organizavo viktorinas, konkursus. Pagaminta įdomių darbelių- iš gamtos medžiagų, popieriaus, rankdarbiai, karpiniai, kūrybiniai labai pateikta parodėlėse lankytojams. Vidutinės kaimo filiale pristatyta Švenčionėlių globos namų vaikų darbų paroda „Mus vienija gerumas“, Milkuškų kaimo filialo vaikai dalyvavo –užsiėmime „Margos Velykos“, Stanislavavo kaimo filiale

- edukacinis užsiėmimas „Vingiuotas siūlo takelis“(siuvinėjimas). Edukaciniai užsiėmimai „Papuošalų gamyba“, „Kadagys sekmadienio puokštėje“, „Gaminame kalėdinius žaisliukus“, „Floristinių kilimėlių gamyba“ vyko Strūnaičio k.filiale. Milkuškų kaimo filiale įdomus kūrybinis užsiėmimas „Rudens dekoracijos namams“, Reškutėnų - popietė „Skaitome Kalėdų pasaką“ Švenčionių lėlių teatro „Žirniukas“ vaikai dalyvavo kūrybinės raiškos užsiėmime „Vaidiname kitaip“, bibliotekos vaikų klubas „Smalsutis“ surengė garsinius skaitymus „Ir aš mažas buvau...(pagal P.Mašiotą). Vaikų literatūros skyriaus etno klubas „Šaudyklėlė“ dirbo su kūrybiniais užsiėmimais „Rudens peizažai“, „Lietuva-margiausių drobių raštas“, „Rišame Verbas“, „Žaislai iš šieno“.

Tęsiasi tradicija bibliotekų sukurtos viešose miesto renginių vietose pristatyti **kūrybines erdves**, Švenčionių miesto parke Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkės renginiui „Parko biblioteka“ sukūrė spalvingą kiemėlį mažiesiems „Boružiukų bibliotekėlė“. Šios spalvingos erdvės buvo pristatyta Pabradės miesto šventėje.

Kalėdinių eglučių įžiebimo šventėse Švenčionių, Švenčionių ir Pabradės miestuose Vaikų literatūros skyriaus bibliotekininkės kvietė aplankyti nuotaikingas „Nykštukų dirbtuvėles“ - skaitymų ir kūrybinių užsiėmimų erdvę vaikams (žaislų iš šieno gamyba, eglės puošyba).

11. Mokamos paslaugos

Paslaugų nomenklatūra, pokyčiai ir apimtis.

Ataskaitiniais metais žymesnių pokyčių dėl šių paslaugų nebuvo, mokamos paslaugos ataskaitiniais metais bibliotekose vartotojams buvo teikiamos vadovaujantis Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2014m. spalio mėn. 23d.sprendimu Nr.T-161 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2012m. vasario 28d. sprendimo Nr. T-34 „Dėl rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“ pakeitimo“.

Mokamų paslaugų įkainiai nesikeitė, 2018m. vartotojai bibliotekose dažniausiai naudojami mokama paslauga-dokumentų kopijavimas ir elektroninio skaitytojo pažymėjimo įsigijimas..

Per metus gauta lėšų už mokamas paslaugas savivaldybės Viešojoje bibliotekoje - **517,00 eur**. Vartotojams labai svarbi visoje Lietuvoje galiojantį elektroninio skaitytojo pažymėjimo mokama paslauga, kuri ataskaitiniais metais buvo naudojama visame savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle.

12. Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

2018 metais savivaldybės Viešosios bibliotekos svetainėje www.svencioniuvb.lt lankytojai naudojosi informacija apie bibliotekos renginius, skaitymo skatinimo akcijas ir kitas iniciatyvas, pateikiama nauja literatūra, reklaminiai skelbimai. Nuolat veikia www.svencioniuvb.lt facebook paskyra, čia talpinama naujausia informacija.

Per metus savivaldybės Viešosios bibliotekos interneto svetainė www.svencioniuvb.lt aplankyta 18135 kartus.

2018 metais apie rajono bibliotekų veiklą buvo publikuota 183 (2017m. - 184) straipsniai, iš jų - internetiniuose šaltiniuose darbuotojai parengė - 120 (2017m. - 159), 41 straipsnį- vietinėje spaudoje, 1-as respublikinėje spaudoje (žurnalas „Tarp knygų“). Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai, iš viso buvo publikuota 21 straipsnis, tai rajono laikraščiai „Žeimenos krantai“, „Švenčionių kraštas“. Paminėtini darbuotojų straipsniai: „Viešojoje bibliotekoje skambėjo eilės Lietuvai“ (L.Untanienė), „Vasara praleista su knyga“, „Išmokti tamsoje matyti šviesą“ (Č.Aleksejevec), „Tarptautinio projekto „Migrate to library“ partnerių susitikimas“, „Paminėta Europos diena“, „Pagal projektą „Prisijungusi Lietuva“ Lietuvos bibliotekose prasidės susitikimai su bendruomenių atstovais“(V.Bruvinskienė), „Suomijos bibliotekos-atviros ir prieinamos visuomenei“, „Domėjimasis senaisiais lietuvių liaudies amatais – raktas į tautos kultūros pažinimą“ (G.Dargytė), „Rašinių konkursas-dovana Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui“ (L.Strakšienė), „Knygų ir pasakų karalystė“ (D.Lapėnaitė), „I.Kanišauskės knygos „Linksmorijos. Linksmos istorijos ir idėjos kūrybai“ pristatymas.

Bibliotekų renginiai ir paslaugos pristatomos netradicinėse erdvėse, dažniausiai vasaros metu – „Pelėdos dvaro“ skveras Švenčionių m. filiale, Skaitymo skatinimo renginiai „Parko biblioteka“ ir „Vasaros fontano lyrika“ Švenčionyse, miesto renginių erdvėse užimtumo bibliotekoje veiklos ir spalvinga žaisloteka – skaitykla „Boružiukų bibliotekėlė“ (Pabradė ir Švenčionys). Kalėdinių eglučių įžiebimo šventėse - Nykštukų dirbtuvėles“ (skaitymų ir kūrybinių užsiėmimų erdvės vaikams, žaislų iš šieno gamyba, eglės puošyba).

Renginių reklamai panaudotos įstaigų, skelbimų viešos vietos, bibliotekos svetainė ir paskyra facebook. Savivaldybės Viešosios bibliotekos 2017m. veiklos ataskaitą direktorė Leonarda Vilčiauskienė pristatė Švenčionių rajono savivaldybės tarybai.

(Lentelė 11) Straipsniai

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
		Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose	Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internet. šaltiniuose
SVB	183	162	-	41	120	21	-	21	-
VB	52	42	-	11	31	10	-	10	-
MF	55	50	1	14	35	5	-	5	-
KF	76	70	-	16	54	6	-	6	-

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas

Diegimo eiga SVB ir problemos

Ataskaitiniais metais LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemę naudojo visos rajono bibliotekos, elektroninio skaitytojo pažymėjimo įsigijimas yra mokama bibliotekos paslauga vartotojams.

Bendras bibliografinių įrašų skaičius LIBIS elektroniniame kataloge nuo 2004 m. - 122629 įrašai.

2. Informacinis fondas: dydis, komplektavimo tematika ir problemos

SVB – 6287 fiz.vnt. (gauta per metus bibliotekose 89 fiz. vnt.)

VB - 2252 fiz. vnt. (49 fiz.vnt.)

MF – 1729 fiz.vnt. (5 fiz.vnt.))

KF – 2306 fiz.vnt. (35 fiz.vnt.)

Vidutinis informacinio fondo dydis: MF – 864 fiz.vnt., KF – 135 fiz.vnt.

Informacinis fondas bibliotekose sudaro 14% bendro šakinės literatūros fondo.

Ataskaitiniais metais 2018 bibliotekų fondai pasipildė naujais informaciniais leidiniais: „Kupiškėnų enciklopedija“ (sudarytojas V. Jankauskas), „Panevėžio rajonas“, Aleksandravičius A. „Mažoji Lietuva“, Jovaiša M. „Neregėta Lietuva“, „Mstislavo Dobužinskio heraldika: ne tik mokslas, bet ir menas“, „Kupiškio krašto vaizdai“ (sudarytoja A.Jonušytė, „100 pakilių akimirų“ (sudarytoja R.Tamoliūnienė)

3. Katalogų ir kartotekų sistema

Švenčionių rajono savivaldybės Viešojoje bibliotekoje (LIBIS sistema) pradėta kurti 2004m.

Ataskaitiniais metais į elektroninį katalogą įtraukta naujų įrašų – 4127 (2017m. - 11355) , iš jų rekataloguotų įrašų - 2805.

Bendras elektroninio katalogo įrašų skaičius nuo 2004m. yra 122629 įrašai.

Bibliotekose yra naudojamas kortelinis abėcėlinis katalogas, kraštotyros kartotekos.

Rajono spauda aprašoma ir įrašai eksportuojami į Nacionalinį bibliografijos duomenų banką (NBDB). 2018 metais iš viso sukurta ir išsiųsta 972 analiziniai įrašai, nuo duomenų bazės pradžios 2004m. į NBDB yra sukaupta 21976 įrašų.

2018m. savivaldybės Viešojoje bibliotekoje parengta kraštotyros analizinių aprašų - 211.

4. Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas

Gauta užklausų:

SVB – 3470 (2017m. – 3428);

VB – 1136 (2017m. - 1166);

MF – 1652 (2017m. -1438);

KF – 682 (2017m. - 824).

5. Užklausų gautų elektroniniais kanalais skaičius:

SVB – 5 (2016 m.- negauta);

VB – 5 (2017 m.- 9);

MF – negauta (2017m. -negauta);

KF – negauta (2017-negauta).

Atsakytų užklausų:

SVB – 3468 (2017 m. - 3425); iš jų 5 - el. priemonėmis

VB – 1136 (2017 m. - 1166); iš jų 5 - el. priemonėmis

MF – 1652 (2017 m. - 1428);

KF – 680 (2017 m. - 821).

Bibliotekose vartotojų užklausoms atsakyti panaudoti pagrindiniai informacinių fondų, Duomenų bazių, LIBIS elektroninio katalogo, Nacionalinės bibliografijos duomenų banko ištekliai. Vartotojai pateikė daugiausiai teminių užklausų istorijos, technikos, visuomeninių mokslų, ekologijos ir kitomis temomis. Panaudota Duomenų bazės: INFOLEX – 341, EBSCO – 14, Naxos Music Library -75, NBDB – 134 kartų.

6. Internetas

Ataskaitiniais metais veikiančių interneto prieigos taškų mieste ir kaime skaičius - 21 (Viešoji biblioteka, Vaikų lit. skyrius, 2 filialai miestuose ir 17 fil. kaimo vietovėse).

Nemokamą interneto prieigos paslaugą teikė visos rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos. Gyventojai gali naudotis internetu, gauti žinių dalyvaujant kompiuterinio raštingumo individualiuose ir grupių mokymuose, ugdyti skaitmeninius įgūdžius, naudotis el.paštu, socialiniais tinklais. Veikia Wi—Fi ryšys. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje interneto prieigai įrengta - Informacijos skaitykla, Švenčionėlių ir Pabradės m. bibliotekose - atskiros pritaikytos patalpos.

Per metus bibliotekose pasinaudoti vieša interneto prieiga apsilankė **20852** lankytojai, internetu naudojasi bibliotekose **947** vartotojų (15% nuo bendro vartotojų skaičiaus): SVB-947, VB – 295, MF- 256, KF – 396.

Per metus bibliotekose pasinaudoti vieša interneto prieiga apsilankė 20809 lankytojai: VB – 11318, MF - 4744, KF – 4790.

Visose bibliotekose vyko tiesioginės interneto transliacijos įvairiomis temomis iš Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos mini studijos svarbiomis žemdirbiams temomis „Ūkininke, turi klausimų apie išmokas už deklaruotus plotus?“, „Parama verslo pradžiai kaime“, „Norėtum kurti ir plėsti verslą kaime?“, „E. – paslauga: skaitmeninio turinio naudojimo teisių ženklavimo žinynas ir įrankiai“, „Skirtingos dezinformacijos taktikos“, „Gatvės muzikos diena“, „Darnūs namai keliauja po Lietuvą“, „Prisijungusi Lietuva ir bibliotekos“.

Interneto vartotojams surengta el. paslaugų sklaidos akcija „Senjorų dienos internete“, peržiūrėta interneto transliacija „E. sveikata“, „Laisvalaikio informacija internete“, „E. pirkiniai ir e. paslaugos“, „E. saugumas“, „Bendravimas internete“.

2018 metais šalies bibliotekose pradėtas vykdyti investicinis projektas finansuojamas iš Europos sąjungos fondų „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos atnaujinimas, inžinierinių kūrybinių paketų naudojimas užimtumo veikloms, spartesnio interneto ryšio taikymas). Tai nauja galimybė teikti interneto vartotojams aukštos kokybės technologines paslaugas. Antrasis svarbus bibliotekoms projektas „Prisijungusi Lietuva“ - efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ skatinant bendruomenės naudotis skaitmeninėmis technologijomis. Bibliotekose vykdančios švietėjiškas veiklas vyko tradicinė Saugesnio interneto savaitė, pokalbių metu vartotojai susipažino su saugia interneto erdve, duomenų naudojimu ir apsauga.

7. Elektroninės paslaugos

Seansų skaičius – 14415 ,

Seansų trukmė – 18237 val. 05 min.,

Nepavykusių seansų skaičius(neigiamų atsakymų/procentas – nebuvo,

Atsisiųstųjų dokumentų (turinių) skaičius (per seansą) – 0,

Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 43854, ok

Virtualių apsilankymų skaičius – 18135,

Paieškų skaičius – 58176,

Interneto seansų skaičius – 14355.

8. Kraštotyros veikla

Bibliotekų fondai kasmet pasipildo vertingais kraštotyros leidiniais, 2018 metais gauta 26 pavadinimų knygos: Jakštas A. „Savasties ieškojimai“, Juodakis V. „Tarp žmonių: atsiminimai“, Juraitis V. „Rytų Aukštaitijos kaimai“, „Kas bus kas. Lietuvos ateitis“, Lapėnienė V. „Mažoji Reškutėnų kronika“, 5 d., Laužadis Š. „Sakmės ir padavimai apie Nalšios žemę“, „Lietuvių piliakalniai. Atlasas“, „1000 gražiausių Lietuvos vietovių“, „Trys broliai juodvarniais“, Urbonienė V., Gaidamavičius A. „Minčių kryžkelėse“, Tumalavičiūtė – Matesovičienė A. „Laiškai“ ir „Akimirku lietus“, Žilėnas A. „Parubežys ir parubežiniai“, Žilvitis J. „Verbų žydėjimas“, Svečin A. „Kovose prie Vilniaus“, Gečys V., „Žeimenos vingiuose“, „Etninė kultūra“, Bulotaitė G. „Girios glūdumoj“, Čebručenko R. „Švenčionėliai“ ir kiti vertingi leidiniai. Fondai per metus papildyta 166 fiz.vnt. naujų kraštotyros leidinių, tai sudaro 3 % nuo naujai gautų knygų skaičiaus.

Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje sukauptas gausiausias kraštotyros leidinių fondas: 800 fiz.vnt. spaudinių apie Nalšios krašto žmones, tradicijas ir amatus, Švenčionių rajonas amžių sandūroje, etninė kultūra, žymūs žmonės, gamtos paminklai, regioniniai parkai ir kt. Bendras kraštotyros leidinių fondas rajono bibliotekose yra – 3236 fiz.vnt.

Nuolat rengiamos kilnojamos spaudinių parodos kraštotyros temomis iš savivaldybės Viešosios bibliotekos fondų: „Kraštotyros darbai – istorijos lobynai“, „Kraštiečių kūryba“ (**kokie filialai**).

Skleidžiant informaciją apie kraštą savivaldybės Viešojoje bibliotekoje buvo nuolat pateikiama kraštotyros literatūra spaudinių parodose „Šitą žemę man likimas dovanotojo“, „Kraštiečių kūryba: Šarūnas Laužadis“, „Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi“ (Lietuvos Sąjūdžiui – 30m.), „Gimęs tarp dviejų upynių“ (kraštiečiui, poetui Petriui Panavui – 85m.), „Palietęs grožio ir poezijos rūkus“ (poetui Algiui Jakštui – 65m.). Ataskaitiniais metais kraštotyros informacijos sklaida buvo susieta su kūrybingais krašto žmonėmis – pristatytos jų kūrybos parodos: „Mokiniai ir mokytojai“ (E.Gvozdovas, Švenčionėliai), aukštaitiškos pintinės juostos (M.Dambrauskas, Pabradė), moksleivių dailės darbai (J.Siniaus meno mokykla, Švenčionys), medžio dirbiniai (R. Polučianskas, Švenčionys, V. Balevičius, Pabradė), tapybos darbai (O. Gončarova, A.Jakubcevič, Švenčionys), dailės piešinių konkurso „Nupiešiu Lietuvą“ nugalėtojų paroda (Švenčionys). Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje surengti kraštiečių kūrybos renginiai – pristatymai: V. Prunskaus tapybos darbų parodos pristatymas, A. Tumalavičiūtės –Matesovičienės knygos „Laiškai“ pristatymas, kraštiečio Š.Laužadžio knygos „Sakmės ir padavimai apie Nalšios žemę“ pristatymas dalyvaujant autoriui.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti rajone buvo paskelbtas moksleivių rašinių konkursas „Išliki, Lietuva, kaip gervių skambesys, kaip lašas gintaro, anūkų kraitis...“ baigiamasis renginys vyko savivaldybės Viešojoje bibliotekoje dalyvaujant moksleiviams nugalėtojams iš Švenčionių, Pabradės, Švenčionėlių bendrojo lavinimo mokyklų.

Pabradės miesto bibliotekoje ataskaitiniais metais buvo telkiami kūrybingi žmonės burtis bibliotekoje ir tapti bendraminčiais, čia edukaciniuose užsiėmimuose lankosi pabradiškės rankdarbių kūrėjos „Auksarankės“, pristatyta darbų paroda Kalėdų švenčių proga.

Švenčionių krašto poetų kūryba yra populiari skaitytojų tarpe, Milkuškų kaimo filiale spaudinių parodose „Knygos, kurias vienija vienas žodis-gimtinė“ ir „Laikas dvelkia rudeniui“ buvo pristatyta naujausia Švenčionių krašto eiliuotojų kūryba, parengtas kraštotyros darbas „Milkuškų kaimas ir žmonės senojoje fotografijoje“. Nacionalinės bibliotekų savaitės metu Strūnaičio kaimo filiale veikė kraštotyros darbų paroda „ten, kur aš užaugau...“.

Reškutėnų kaimo filiale 2018m. pradėta rinkti medžiagą kraštotyros darbui „Mano krašto tautinis kostiumas“. Knygas apie Reškutėnus - krašto šviesuolio Kazimiero - Algirdo Lapėno poezijos rinktinę „Šaukiu dienas sugrįžti atgalios...(sudarytoja V.Lapėnienė) ir „Mažoji Reškutėnų kronika“, V dalis pristatė Reškutėnų kaimo filiale, dalyvavo buvę mokytojai, kraštotyrininkai, literatai ir skaitovai iš Reškutėnų ir aplinkinių kaimų. Tarptautinėje turizmo ir aktyvaus laisvalaikio parodoje „ADVENTUR 2018“ LITEXPO parodų rūmuose Vilniuje Švenčionių rajonas buvo pristatytas tema „Autentiška Lietuva“, ekspozicijoje pateikti Švenčionių krašto amatininkų darbai: audiniai, mezginiai, šiaudiniai sodai, kulinarinis paveldas. Reškutėnų kaimo filialo bibliotekininkė D.Lapėnaitė pristatė edukacinę priemonę „Auksinio šiaudo šviesa“, buvo pateikta šiaudinių sodų rišimo technika, panaudojant šia technika sukurtus personažus suvaidinta lietuvių liaudies pasaka „Devyni broliai ir sesuo Elenytė“.

Rajono spauda (laikraščiai „Žeimenos krantai“ ir „Švenčionių kraštas“) aprašoma ir įrašai eksportuojami į Nacionalinį bibliografijos duomenų banką (NBDB). 2018 metais iš viso sukurta ir išsiųsta 972 analiziniai įrašai, nuo duomenų bazės pradžios 2004m. į NBDB yra sukaupta 8941 įrašai. Kraštotyros medžiaga „Bibliotekos metraštis“ yra rašoma kasmet, per ataskaitinius metus bibliotekose parengta 16 metraščių. Daugelis bibliotekų kaime kaupia ir saugo bendruomenių veiklos aprašymus ir kitą medžiagą.

Per metus savivaldybės Viešojoje bibliotekoje vartotojai pateikė 182 užklausas kraštotyros temomis.

(Lentelė 12) Kraštotyros veikla

	Kraštotyros fondas (fiz.vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2018m.	Iš viso	Parengta 2018m.
SVB	3236	8941	997	283	16
VB	800	8941	997	60	-
MF	808	-	-	39	2
KF	1628	-	-	184	14

IV. METODINĖ VEIKLA

2018 metais metodinė veikla bibliotekoje buvo susijusi su bibliotekų paslaugų vartotojams prieinamumo ir kokybės gerinimu, visuomenės skaitymo skatinimu, informacijos apie bibliotekų veiklas sklaidai, darbuotojų savišvietai ir kvalifikacijos kėlimui.

Teikiant metodinę pagalbą bibliotekų specialistams organizuota gamybiniai pasitarimai, mokymai, suteikta konsultacijų, organizuoti praktiniai užsiėmimai. Teikiant praktinę pagalbą į bibliotekas-filialus savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistai surengė 45 metodines išvykas, dalyvavo Viešosios bibliotekos administracijos darbuotojai, metodininkė, Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriaus specialistai (bibliotekų fondų inventorizacija), Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinio-informacinio, Vaikų literatūros skyriaus specialistai.

Organizaciniams rajono bibliotekų tinklo klausimams spręsti 2018 metais vyko 3 gamybiniai pasitarimai, parengta pranešimai, temos „El. leidinio „Daugiakultūrio dialogo biblioteka“ pristatymas“, „Skaitymo skatinimo akcijos „Vasara su knyga“ skaitymo varžytuvių „Skaitymo iššūkis – 2018“ rezultatų apibendrinimas“, „Išteklių sisteminimas ir jų taikymas UDK reikšmė, pasikeitimai: nauja redakcija“. Savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistams surengta 15 pasitarimų aptarti organizaciniams bibliotekų veiklos klausimams.

Kaimo bibliotekų specialistams organizuoti mokymai - praktiniai užsiėmimai „Spaudinių nurašymas ir perdavimas LIBIS sistemoje, konsultacijos „Skaitytojų aptarnavimas LIBIS posistemėje“, miestų ir kaimo bibliotekų specialistams „Spaudinių fondo tvarkymas pagal UDK(universali dešimtainė klasifikacija lentelės 2, 37, 39, 8, 9 skyriai)“.

.2018 m. kėlė kvalifikaciją 21 specialistas, bendras mokymų valandų skaičius - 168 valandos.

Bibliotekininkai atskaitiniais metais kėlė kvalifikaciją dalyvaudami seminaruose, nuotoliniuose mokymuose, savišvietos būdu.

Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos mokymai:

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros departamentas kartu su Tarptautine vaikų ir jaunimo literatūros asociacija (IBBY) Lietuvos skyriumi organizavo

seminarą “Vaikų ir paauglių literatūra Lietuvoje 2017 metais” (dalyvavo specialistai L.Strakšienė, Ž.Čaikiniene, L.Jusienė), seminaras bibliotekų Informacinių technologijų specialistams „Pakretuonė 2018“ (dalyvavo IT specialistas A.Poklikajev). Interneto seminaras (pasidalinimo patirtimi tema) “Inovatoriai ir ugdytojai bibliotekose” vyko nuotoliniu būdu, temos - kūrybiškumas, daugiakultūriškumas, socialinės inovacijos bibliotekose (dalyvavo A.Čečiurkienė, L.Tiukša, G.Dargytė, V.Veličko, A.Rukšėnienė).

Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos organizuoti mokymai:

Mokymai “Savižudybių prevencija „Safe TALK“, 2 grupės (dalyvavo L. Strakšienė, L. Vilčiauskienė.

Mokymai „Bibliografija: literatūros atranka“, (lektorės doc. dr. Daiva Janavičienė, gydytoja, psichiatrė, poezijos terapeute doc. dr. Jūratė Sučylaitė, dalyvavo (A.Čečiurkienė, D.Lapėnaitė).

Mokymai “Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas” vyko pagal Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą (dalyvavo IT specialistas A.Poklikajev).

Vilniaus regiono A. Mickevičiaus viešoji biblioteka bendradarbiaujant su Valstybine asmens duomenų apsaugos inspekcija organizavo susitikimą, pristatyta teisės aktai ir naujovės (dalyvavo S.Busilienė, A.Čečiurkienė). Mokymuose „Rinkodaros efektyvumo didinimas su Google Analytics ir komunikacija socialiniuose tinkluose“ dalyvavo savivaldybės Viešosios bibliotekos bibliografė J.Andraikėnienė).

Ataskaitiniais metais darbuotojų kvalifikacijos kėlimas vyko dalyvaujant tarptautiniame projekte “**Tarpkultūrinis migrantų švietimas – personalo kompetencijų tobulinimas**“, dalykinėje išvykoje kvalifikaciją Suomijoje Helsinkio miesto bibliotekose kėlė V.Bruvinskienė, G.Dargytė, gauti sertifikatai. Pagal projektą buvo keliama kvalifikacija užsienio kalbų įgūdžiams pagerinti, išklaustyta mokymų kursas “Bendrinės anglų kalbos kursas suaugusiems”, trukmė 80 val., gauti pažymėjimai, (dalyvavo V.Bruvinskienė, G.Dargytė).

Savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistams dalyvaujant **Vilniaus regiono bibliotekų tarybos veikloje** V.Bruvinskienė dalyvavo posėdžiuose - Šalčininkų savivaldybės viešojoje bibliotekoje, pristatytas pranešimas “Bibliotekos intergracijai: Danijos ir Suomijos šalių bibliotekų patirtis dirbant su migrantais” (G.Dargytė, V.Bruvinskienė), aptarti Vilniaus regiono bibliotekų ondu organizavimo klausimai (dalyvavo D.Storukienė). Antrasis posėdis vyko Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje, pristatyti nominantai už pasiekimus “Riešuto” konkursui, susipažinta su atnaujinta biblioteka ir paslaugomis vartotojams.

Ataskaitiniais metais bibliotekininkai dalyvavo **kitų institucijų kvalifikacijos kėlimo** mokymuose, seminaruose. Švietimo mainų paramos fondas organizavo konferenciją „Neformaliojo suaugusiųjų švietimo poreikis ir poveikis Lietuvoje“, (dalyvavo G. Dargytė, V. Bruvinskienė).

Švenčionių rajono švietimo pagalbos tarnyba pagal projektą „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“ surengė mokymus „Suaugusiųjų neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi planavimo mokymai (dalyvavo G. Dargytė, Ž.Čaikinienė, J. Andraikėnienė).

Bendras bibliotekininkų 2018 m. kėlusią kvalifikaciją skaičius - 10 specialistų, mokymų valandų skaičius - 168 valandos.

Ataskaitiniais metais **projektinė veikla** buvo vykdoma įgyvendinant 2 projektus, dalinai finansavo Švietimo mainų paramos fondas, Europos sąjungos Atstovybė Lietuvoje. Europos dieni paminėti pateikta paraiška Europos sąjungos Atstovybei Lietuvoje, tikslas organizuoti Europos dienos šventę miesto erdvėse, paraiška gavo dalinį finansavimą **projektui “Per Europą keliauk - akimirką pagauk!”**, gegužės 9d. šiuo renginiu pažymėta Europos diena - bibliotekos skverelyje Švenčionių pradinės mokyklos moksleiviai dalyvavo viktorinose ir kitose žinių patikrinimo rengtyse apie Europos paveldą, šalių istoriją ir papročius.

2018m. savivaldybės Viešojoje bibliotekoje baigtas įgyvendinti pirmasis **tarptautinis ERASMUS+ mobilumo projektas** „Tarpkultūrinis migrantų švietimas – personalo kompetencijų tobulinimas“ (pradžia 2017m.). Šio projekto veiklomis savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistai įgijo žinių migrantų integravimo srityje, sužinoti kaip skandinavų ir kitos užsienio šalių bibliotekos ir organizacijos dirba su pabėgėliais. Projekte savivaldybės Viešoji biblioteka kartu su Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešąja biblioteka vykdė partnerių veiklas, Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka- projekto koordinatorius. Savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistai G.Dargytė ir V.Bruvinskienė 2018 metais vyko į mobilumo vizitą Suomijos Helsinkio miesto bibliotekose susipažinti su patirtimi dirbant migrantų švietimo, integracijos srityje. Pabradės miesto bibliotekoje lankėsi projekto “Migrate to library” (vykdo Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešoji biblioteka) partneriai iš Ispanijos, Lenkijos, Kroatijos šalių bibliotekų, pristatyta patirtis dirbant Pabradėje su vartotojais pabėgėliais.

Ataskaitiniais metais Lietuvos kultūros tarybai pateikta 3 paraiškos daliniam projektų finansavimui gauti, teikėjai Pabradės, Švenčionėlių miestų filialai, Viešoji biblioteka.

2018 metais bibliotekos paslaugos viešinamos svetainėje www.svencioniuvb.lt, ir paskyroje facebook, svetainė naudojama pagal atnaujintą versiją.

2018 metais Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) Švenčionių skyriaus veikloje dalyvavo 31 bibliotekininkas, buvo vykdomos akcijos Nacionalinė bibliotekų savaitė „Kartu mes kuriame ateitį“, „Knygų Kalėdos“ ir kiti renginiai.

VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešojoje bibliotekoje atliktas Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos inicijuotas Duomenų bazių tyrimas. Savivaldybės Viešoji biblioteka prenumeruoja INFOLEX, Vyturys.lt elektroninė biblioteka, EBCSO Publishing, NAXOS Music Library. Labai naudinga vertinama INFOLEX, vidutiniškai naudinga - Vyturys.lt elektroninė biblioteka, mažai naudingos EBCSO Publishing ir NAXOS Music Library bazės. Dėl priežasties, kad vartotojai nesinaudoja bazėmis tyrime paaiškėjo, kad dėl anglų kalbos žinių stokos ir žmonių migracijos. Bibliotekininkai duomenų bazėmis naudojami atsakydami į vartotojų užklausas, vartotojai- kaip informacijos šaltiniu studijoms. Bibliotekoje vartotojai supažindinami su Duomenų bazių galimybėmis viešinant bibliotekos paslaugas, asmeniškai konsultuojant, organizuojant mokymus vartotojams ir pan. Bibliotekininkai nurodo, kad jiems trūksta užsienio kalbų įgūdžių naudojantis bazėmis, įgūdžių atliekant kvalifikuotą paiešką ir įvardina, kad svarbi pagalba būtų grupiniai mokymai, individualios konsultacijos, naudojimosi priemone lietuvių kalba.

VII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius:

SVB - 42, VB – 20, MF - 8, KF - 14.

Iš jų profesionalių bibliotekininkų:

SVB - 36, VB – 15, MF -8, KF -14.

profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nevisą darbo dieną:

SVB - 6, VB - 1, MF -2, KF -3.

2. Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas: SVB, VB, MF, KF (proc. ir skaičiais)

Aukštasis-SVB 14 (34%), VB-6 (38%), MF-6 (75%), KF-2 (12%).

Aukštesnysis - SVB -20 (49%), VB-9 (56%), MF-2 (25%), KF-9 (56%)

Kitas SVB -7 (15%), VB- 1(6%), MF- nėra, KF-6 (35%).

3.Darbuotojų kaitos problemos. Ataskaitiniais metais Sarių, Miežionėlių, Jakelių kaimo bibliotekos neveikė, kadangi šiuose filialuose yra sumažinti krūviai (0,5 etato) ir nebuvo darbuotojų.

4. Darbuotojų kėlusią kvalifikaciją už bibliotekos ribų skaičius per metus – 10 (2017m.-11).

5. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai:

Vartotojų ir lankytojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui

Vartotojų tenka 1-am bibliotekininkui: SVB – 176; VB – 92; MF – 372; KF – 167.

Vartotojų tenka 1-am bibliotekininkui (aptarnaujantys vartotojus bibliotekininkai):

SVB – 218; VB – 172; MF – 372; KF – 167.

Lankytojų tenka 1-am bibliotekininkui: SVB – 3108; VB – 2478; MF – 5634; KF – 2521.

Lankytojų tenka 1-am bibliotekininkui (aptarnaujantys lankytojus bibliotekininkai):

SVB – 3859; VB – 4646; MF – 5634; KF – 2521.

Išduotis (fiz.vnt.) 1 darbuotojui: SVB – 5113 fiz.vnt., VB – 5323 fiz.vnt., MF – 11417 fiz.vnt, KF – 4398 fiz.vnt.

Išduotis (fiz.vnt.) 1 darbuotojui: (aptarnaujantys lankytojus bibliotekininkai):

SVB – 6347 fiz.vnt., VB – 6083 fiz.vnt., MF – 11417 fiz.vnt, KF – 4398 fiz.vnt.

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

1.Patalpų būklė

Avarinės patalpos. 2018 metais avarinės būklės patalpose esančių bibliotekų nebuvo.

Remontuotinos patalpos. Kapitalinis patalpų remontas reikalingas atlikti: Bačkininkų, Stanislavavo kaimo filialuose.

Reikalingi einamojo remonto darbai – Vaikų literatūros skyriuje (VB), Kaltanėnų, Pašaminės, Svirkų kaimo filialuose.

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešosios bibliotekos materialinė bazė pagerėjo. Pradėjo veikti Pabradės miesto biblioteka po du metus trukusių renovacijos darbų. Atnaujintos erdvės ir skaityklos vartotojų aptarnavimui, viešai interneto prieigai, užimtumui. Pritaikyti nauji baldai – knygų lentynos ir skaityklos baldai, darbo stalai, kompiuterių darbo vietos, staliukai mažiesiems skaitytojams. 2018m. pradėti ir tęsiami Strūnaičio kaimo filialo renovacijos darbai.

Per metus atlikta remontų bibliotekose nebuvo

Bibliotekose vartotojams aptarnauti ir darbo procesams vykdyti naudojama kompiuterinė ir dauginimo įranga. 2018 metais gauta naujų kompiuterių – 4.

Darbo procesams naudojama Lietuvos integrali bibliotekų informacijos LIBIS programa - elektroninis katalogas, skaitytojų aptarnavimo posistemė, elektroninis vartotojo bilietas, bibliotekų statistikos modulis. Per metus buvo atlikta LIBIS programinės įrangos priežiūra, atnaujinimo darbai pagal UAB „Asecco“ numatytus technologinius procesus.

Rajono bibliotekos yra šildomos, turi telefono ryšį, kiekviena biblioteka mieste ir kaime turi viešą interneto prieigą, veikia Wi-Fi ryšys.

Ataskaitiniais metais įsigyta ūkinės ir kanceliarinės prekės, žaislotekos baldai (sėdmaišiai) Vaikų literatūros skyriuje, Wi-Fi ryšio įranga – 4 vnt. maršrutizatoriai.

Atnaujinama bibliotekų tinklo kompiuterinė įranga pagal įgyvendinamą šalies bibliotekose projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos naujinimas). Savivaldybės Viešoji biblioteka iš šio projekto gavo specialią įrangą - inžinierinį, techninį, kūrybinį paketą vartotojų užimtumui organizuoti ir informacinių technologijų pomėgiams įsisavinti.

Rajone visos bibliotekos yra šildomos, 89 % kaimo bibliotekų yra telefonizuotos, 20 rajone veikiančių bibliotekų mieste ir kaime turi viešą interneto prieigą.

(Lentelė 13) Patalpų būklė

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	nėra	6	-
VB	nėra	1	-
MF	nėra	-	-
KF	nėra	5	-

1. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

Kompiuterių skaičius: SVB – 116, VB – 38, MF – 26, KF – 52.

Dauginimo priemonių skaičius: SVB-23, VB-2, MF-4, KF-17.

2. Bendras bibliotekų patalpų plotas kv.m. – 2279 kv.m.

Iš jų: **naudingas plotas** bibliotekos funkcijoms atlikti – **1837 kv.m.**

3. Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų metrų skaičius - 4274 m.

Atviro fondo lentynų metrų skaičius - 4139 m.

(Lentelė 14) Kompiuterinės ir dauginimo priemonės

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Dauginimo aparatai vartotojams
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	
SVB	116	73	43	23
VB	38	20	18	2
MF	26	18	8	4
KF	52	35	17	17

IX. FINANSAVIMAS

1. Paprastosios išlaidos

- Darbo užmokesčiui 255273,00 eur
- Dokumentams įsigyti 28955,00 eur
- Knygoms 20455,00 eur
- Periodikai 8500,00 eur
- Kitiems dokumentams - nebuvo,
- Statyboms pastatams – nebuvo,
- Automatizacijai 1471,00 eur,
- Kitos išlaidos 113100,00 eur

2. Pajamos ir finansavimas

- Biudžeto lėšos – 399290,00 eur
 - Iš LR kultūros ministerijos – 20455,00 eur
 - Iš savivaldybės: iš viso – 374561,00 eur, knygomis -nebuvo, periodikai–8500,00 eur,
- Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 517,00 eur,
- Fizinių ir juridinių asmenų parama – 533,00 eur,
- Programų, projektų lėšos – 23679,00 eur.

X. IŠVADOS

1. Pasiekimai

Ataskaitiniais 2018 metais rajono bibliotekos pagrindinį dėmesį skyrė teikiamų paslaugų kokybei, prieigai prie interneto, kitų informacijos šaltinių, elektroninių dokumentų ir interaktyvių paslaugų naudojimui. Bibliotekose vyko skaitymo skatinimo renginiai ir akcijos, susitikimai su knygų autoriais ir leidėjais, organizuotos paskaitos ir interneto transliacijos, kiti renginiai, kompiuterinio raštingumo, elektroninių paslaugų mokymai rajono gyventojams.

2018 metais bibliotekų paslaugos ir įgyvendinamos priemonės buvo skirtos padidinti bibliotekų įvaizdžio patrauklumą visuomenei ir socialiniams partneriams, išryškinti bibliotekų tinklo privalumus, atskleisti bibliotekų paslaugų plėtros ir naudos visuomenei galimybes. Savivaldybės Viešosios bibliotekos svetainėje www.svencioniuvb.lt pateikta renginių reklama, bibliotekų paslaugos, viešinama informacija apie naują literatūrą ir kitas veiklas, per metus svetainė aplankyta 18135 kartus.

Paminėtas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis. Pagal Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programos įgyvendinimo Švenčionių rajone 2017-2019 metų priemonių planą (patvirtinta – Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimu) buvo paskelbtas moksleivių rašinių konkursas „Išliki, Lietuva, kaip gervių skambesys, kaip lašas gintaro, anūkų kraitis...“, jame dalyvavo aktyviausi Pabradės, Švenčionėlių ir Švenčionių bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviai. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui vyko renginiai savivaldybės Viešojoje bibliotekoje, miestų ir kaimų bibliotekose.

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešojoje bibliotekoje baigtas įgyvendinti pirmasis tarptautinis ERASMUS+ mobilumo projektas „Tarpkultūrinis migrantų švietimas – personalo kompetencijų tobulinimas“ (pradėtas 2017m.). Šio projekto veiklomis Viešosios bibliotekos ir Pabradės miesto bibliotekos specialistai įgijo žinių migrantų integravimo srityje, įsisavino kaip skandinavų ir kitos užsienio šalių bibliotekos ir organizacijos dirba su pabėgėliais. Šiame projekte savivaldybės Viešoji biblioteka ir Vilniaus regiono A.Mickevičiaus viešoji biblioteka yra partneriai, Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka- projekto koordinatorius. Pabradės miesto bibliotekoje pristatytas A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos projektas „Migrate to library“, atvyko projekto dalyviai iš Kroatijos, Ispanijos ir Lenkijos, užsienio šalių bibliotekininkams pristatyta patirtis dirbant su migrantų integracija į visuomenę. Dalinai finansuojant Europos sąjungos Atstovybei Lietuvoje paraišką „Per Europą keliauk – akimirką pagauk“ surengta Europos dienos šventė vaikams Švenčionių mieste.

Tradicija tapo surengti Švenčionių krašto knygos ir poezijos gerbėjams tarptautinį festivalį „Poezijos pavasaris“, atvykę svečiai susitiko su Milkuškų, Adučiškio, Švenčionių miesto skaitytojais, ši šventė yra pristatoma netradicinėje erdvėje - miesto parke renginyje „Parko biblioteka“.

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešoji biblioteka įsijungė į 2 svarbius šalies bibliotekų projektus „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ (viešos interneto prieigos taškų įrangos naujinimas) ir „Prisijungusi Lietuva- efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ (bendruomenių skaitmeninio raštingumo didinimas).

Naujų knygų įsigijimui Kultūros ministerija skyrė rajono bibliotekoms 20455 eur, savivaldybės biudžeto lėšos spaudos prenumeratai buvo skirta 8500 eur, bibliotekų fondus papildė 9127 fiz.vnt. dokumentų (knygos, periodiniai ir elektroniniai leidiniai). Rajono bibliotekų specialistai dalyvavo Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos, Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo, Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos, Lietuvos bibliotekininkų draugijos ir kitų institucijų kvalifikacijos kėlimo programose, kultūrinėse veiklose.

Vilniaus regiono bibliotekų tarybos posėdžiuose Šalčininkų savivaldybės viešojoje bibliotekoje pristatytas pranešimas “Bibliotekos intergracijai: Danijos ir Suomijos šalių bibliotekų patirtis dirbant su migrantais” (G.Dargytė, V.Bruvinskienė), pristatyti bibliotekų specialistų veiklos pasiekimai Vilnijos krašto bibliotekų asociacijos “Riešuto” konkursui.

Ataskaitiniais metais pagerinta bibliotekų materialinė bazė - Pabradės miesto biblioteka pradėjo veikti atnaujintose patalpose po renovacijos darbų, biblioteka aprūpinta naujais baldais – knygų lentynos, skaityklos baldai, darbo stalai, kompiuterių darbo vietos, staliukai mažiesiems

skaitytojams. Čia veikia liftas- keltuvas, todėl biblioteka tapo lengviau prieinama vartotojams su spec.poreikiais. Pradėti ir tęsiami Strūnaičio kaimo filialo renovacijos darbai. Gauti 4 nauji kompiuteriai, įsigyta ūkinių ir kanceliarinių prekių, žaislotekos baldai (sėdmaišiai) Vaikų literatūros skyriuje, veikia Wi-Fi ryšio įranga.

2. Trūkumai

Šiuolaikinė biblioteka yra visuomenės bendravimo ir laisvalaikio veiklos vieta. Populiariomis bibliotekų veiklose tampa kūrybinės dirbtuvės, edukaciniai užsiėmimai. Renginių metu lankytojai gauna ne tik švietėjiškų žinių, bet mielai pasidalina savo patirtimi praktiniuose užsiėmimuose dirbant su įvairiomis medžiagomis. Bibliotekoms šioms veikloms vykdyti reikalinga įsigyti priemones, medžiagas, todėl reikalingos lėšos edukacinių ir kitų kūrybinių veiklų organizavimui.

Teikiamos paraiškos projektų daliniam finansavimui gauti, atsižvelgiant į finansavimo sąlygas ir reikalavimus trūksta lėšų kofinansavimui, sudėtinga rasti rėmėjus.

3. Problemos

Siekiant, kad bibliotekų paslaugos vartotojams būtų kuo daugiau prieinamos, labai svarbu pritaikyta bibliotekų infrastruktūra: įrengti specialūs takeliai, liftai, keltuvai judėjimo negalią turintiems žmonėms. Kaimo vietovėse bibliotekų lankytojams svarbu turėti galimybę pasinaudoti visuomeniniu transportu atvykti iki bibliotekos. Bibliotekų veiklos statistikos rodiklius lemia Lietuvos gyventojų migracija į užsienį šalis ir didmiesčius dėl įsidarbinimo. Siekiant bendruomenės burtis bibliotekose ir skatinant gyventojų užimtumą, laisvalaikį, kūrybiškumą svarbu turėti pakankamus žmogiškuosius ir materialiuosius šteklius.

Direktorė

Leonarda Vilčiauskienė

Ataskaitą parengė:
Violeta Bruvinskienė,
Švenčionių rajono savivaldybės
Viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja,
(8 387) 52 117, el.p.metodinis@svencioniuvb.lt